

ANAKO
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
RAPORU
2017-2018

İçindekiler

GİRİŞ	1
YÖNETİMİN MESAJI	3
ANAKO HAKKINDA	5
<i>Ekonomik Performans</i>	7
RAPOR HAKKINDA	9
PAYDAŞ KAPSAYICILIĞI ve ÖNCELİKLENDİRME	10
<i>Paydaşlarla İletişim</i>	11
<i>Üyelikler ve İş Birlikleri</i>	11
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ	12
<i>Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik</i>	12
<i>Etik İlkeler</i>	13
<i>Risk Yönetimi</i>	14
<i>Sürdürülebilirlik Riskleri Yönetimi</i>	14
<i>Sürdürülebilirlik İlkelerimiz</i>	15
Çevre	15
İnovasyon	15
Değer Zinciri	16
Çalışanlar	16
Toplumsal Sorumluluk	16
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK TAAHHÜTLERİMİZ ve HEDEFLERİMİZ	17
ÇEVRE	17
<i>İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi</i>	17
Elektrik ve Doğalgaz	18
Karbon Ayak İzi	19
<i>Su Yönetimi</i>	20
<i>Hammadde ve Ambalaj Yönetimi</i>	21
<i>Atık ve Atık Su Yönetimi</i>	22
Yumurta Kabuğu	22
İNOVASYON	24
<i>Yeni Ürün Geliştirme</i>	24
<i>Sistem Geliştirme</i>	25
DEĞER ZİNCİRİ	26
<i>Lojistik Ağımız</i>	27
<i>Yerel Ekonomiye Katkı</i>	27
ÇALIŞANLAR	29
<i>Çalışan Profili</i>	30
<i>Çalışan Hakları</i>	32
<i>İş Sağlığı ve Güvenliği</i>	34
<i>Çalışan Gelişimi ve Performans Yönetimi</i>	35
<i>Çalışanlarla İletişim Yönetimi</i>	37
TOPLUMSAL SORUMLULUK	38
<i>Gıda Güvenliği</i>	38
<i>Sorumlu Pazarlama</i>	39
<i>Müşteri Memnuniyeti</i>	39
<i>Sorumlu Tedarik Zinciri Yönetimi</i>	39
EKLER	40
<i>GRI Standartları İçerik Endeksi</i>	40
<i>BM Küresel İlkeler Sözleşmesi İlkeleri Endeksi</i>	44

YÖNETİMİN MESAJI

ANAKO Yumurta ve Ürünleri A.Ş. olarak temel besin maddelerimizden biri olan yumurtayla 2006 yılında tasnifleme ve paketlenme ile başlayan ve 2010 yılında Pastörize Sıvı Yumurta üretimine dönüşerek devam eden yolculuğumuzda bugün ulaştığımız nokta bizi gururlandırmakta ve gelecek için umutlandırmaktadır.

Kuruluşundan itibaren lider olmak hedefiyle çalışan ANAKO, yenilikçi ve vizyoner yapısı sayesinde bu hedefine ulaşmış ve yeni hedeflere doğru ilerlemektedir. Sektöründe sahip olduğu en yüksek üretim kapasitesiyle, tecrübeli üretim, satış ve pazarlama kadrosuyla, değişmeyen tek şeyin değişim olduğuna olan inancıyla ve yenilikçiliğe olan tutkusuyla başarı hikayelerine yenilerini eklemek için tüm gücüyle çalışmaktadır.

Halk sağlığı perspektifinden, Pastörize Sıvı Yumurta (PSY) gelişmiş ülkelerde yaygın olarak kullanılan bir ürün olmasına rağmen Türkiye’de kullanımı sınırlı kalmıştır. Avrupa ülkelerinde ve Amerika Birleşik Devletleri’nde, Japonya’da toplam yumurta tüketiminin yaklaşık %35’i PSY ve ileri işlenmiş PSY ürünlerinden oluşmaktayken, Türkiye’de bu oran sadece %2,5’du. ANAKO’nun piyasaya girmesi ve yeni üreticilerin pazara erişimiyle 2018 yılında bu oranın %10’lara çıktığını söyleyebiliriz. ANAKO, siz değerli paydaşlarıyla oluşturduğu sağlam iş birliklerinden ve tecrübeli, dinamik ve azimli çalışanlarından aldığı güçle, PSY kullanımını artırarak kişi başına yumurta tüketimimizi artırmak misyonuyla ve her öğünde, her yerde, evde ve ev dışı tüketim noktalarında, gıda endüstrisinde PSY ve ürünlerinin kullanımını yaygınlaştırmak vizyonuyla çalışmalarına devam etmektedir.

ANAKO dört temel değer üzerine kurulmuştur; Sürdürülebilirlik, Duyarlılık, Kapsayıcılık ve Yenilikçilik. **Duyarlıyız;** değer zincirimizin halkalarını oluşturan çalışanlarımızla, paydaşlarımızla, tedarik zincirimizle, paylaşıyoruz, empati yapıyoruz. Bütün bu çalışmalar, zorluklar, hedefler arasında insanın en önemli unsur olduğu bilinciyle önce insan diyoruz. **Kapsayıcıyız;** ortaklık bilinci içinde, tüm paydaşlarımızla birlikte büyümeyi, birlikte gelişmeyi, birlikte yükselmeyi hedefliyoruz. **Yenilikçiyiz;** ilkleri yapmayı, her alanda devamlı gelişimi ve dönüşümü istiyoruz, değişen dünyayla birlikte değişmek ve trendleri yakalamak en büyük tutkumuz. **Sürdürülebilirlik;** bir tane Dünya olduğunun ve artan nüfusu besleyebilmenin sadece Türkiye’yi düşünerek mümkün olmadığını, küresel sürdürülebilirlik ilkelerini uygulamak ile mümkün olduğunun bilincindeyiz. Şirket olarak varlığımıza temel edindiğimiz bu dört değer 2015 yılında Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri’nin içinde yer aldığını görmek bizi gururlandırmış, doğru yolda olduğumuzu bize bir kere daha hissettirmiştir.

Sürdürülebilirlik ekonomik, çevresel ve toplumsal bileşikleri ve bu bileşkelere ait gereksinimlerin şimdiki ve gelecek kuşakların yaşam koşullarına zarar vermeden karşılanmasını hedeflemektedir. Sürdürülebilir kalkınma faaliyetlerin sadece ekonomik değil çevresel ve sosyal etkilerini de ölçen bir büyüme/kalkınma planıdır.

Sürdürülebilirlik Dünya'mız için çok önem taşımaktadır çünkü hepimizin bildiği gibi maalesef Dünya'mız alarm vermektedir. Eskiden iklim değişikliği, gıda güvenliği, kuraklık gibi konular, uzun vadede karşılaşılabilecek sorunlar olarak görülürdü. Oysa bugün iklim değişikliğinin etkilerini görmeye, yaşamaya başladık ve bu etkilerin kısa, orta ve uzun vadede daha da artacağını biliyoruz. Bilim insanları eğer HEMEN ŞİMDİ bir şeyler yapılmazsa gelecek ile ilgili pek de ümitli konuşmuyorlar.

ANAKO olarak temel değerlerimizden olan sürdürülebilirlik kavramını, ulusal ve küresel girişimlerle entegre etmeye ve daha organize çalışmaya karar verdik. Bu anlamda Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (BMKİS)' ni 07.02.2018 tarihinde imzaladık.

Bu imzayla, siz paydaşlarımıza ve tüm dünyaya faaliyetlerimizi planlarken ve yürütürken BMKİS' nin çevre, insan hakları, çalışma ve işyeri hakları, yolsuzluğa karşı önlemler konularını içeren 10 temel ilkesine ve Birleşmiş Milletler'in 2015 yılında yayınladığı 17 adet Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH)' ne uyacağımıza ve bu konuda yaptığımız çalışmaları ve gelişmeleri her yıl yayınlacağımız sürdürülebilirlik raporu ile paylaşacağımıza söz vermiş bulunuyoruz.

Bu rapor, ANAKO' nun 2017-2018 yıllarında sürdürülebilirlik çerçevesinde yaptığı çalışmaları ve gelişmeleri siz kıymetli paydaşlarımızla paylaştığımız ilk sürdürülebilirlik raporumuzdur. 2017-2018 yılları, SKH ve BMKİS' nin 10 temel ilkesi açısından mevcut durumumuzun incelendiği, kısa vadeli iyileştirmelerin gerçekleştirildiği, uzun vadeli iyileştirme noktalarında projelerin belirlendiği ve hedeflerin tanımlandığı bir dönem olmuştur. Önümüzdeki dönem için hedefimiz PSY üretimine geçişimizin 10. yılını kutlayacağımız 2020 yılı sonuna kadar, belirlediğimiz hedefleri yakalamak ve aşmaktır. Bu süreçte siz paydaşlarımızla tam bir iş birliği içerisinde çalışacağımıza olan inancım tamdır.

ANAKO' nun bugüne kadarki başarılarını elde etmesinde desteklerini esirgemeyen siz değerli paydaşlarımıza bu vesile ile bir kere daha teşekkür ediyorum. Tüm ANAKO çalışanları adına ilk sürdürülebilirlik raporumuzu sizlerle paylaşmanın mutluluğunu yaşıyor, sürdürülebilirlik yolculuğumuzda hep birlikte daha büyük başarılarla imza atmayı ümit ediyorum.

İyi yönetim ilkeleriyle, şeffaf, katılımcı ve hesap verilebilirlik çerçevesinde BM'in 17 sürdürülebilir kalkınma hedefini pruvamıza alarak, duyarlı, kapsayıcı ve yenilikçi yaklaşımlarımızla, tedarik zincirimizin her halkasında çalışmaya devam edeceğiz.

Saygılarımla,

Metin AKMAN
Yönetim Kurulu Başkanı

ANAKO HAKKINDA 102-1 102-2 102-3 102-4 102-5 102-6 102-7

Anako Yumurta ve Ürünleri Gıda San. İhr. İth. ve Tic. A.Ş. 2006 yılında kabuklu yumurtaların tasnif edilerek paketlenmesi alanında faaliyet göstermek üzere kurulmuştur. En büyük ortağın hisselerin %92' sine sahip olduğu dokuz ortaklı bir şirkettir. Genel Müdürlük Ankara'da, üretim tesisi Konya'da bulunmaktadır.

Anako 2010 yılında faaliyet alanını değiştirmeye karar vermiş ve **Ymrta** markası ile **Pastörize Sıvı Yumurta (PSY)** piyasasına giriş yapmıştır. Başlangıç olarak endüstriyel ölçekte üretim gerçekleştiren ve yüksek miktarlarda alım yapan "*Endüstriyel Müşteri*" lerimizin ihtiyaçlarına uygun PSY ürünleri üretilerek gıdaya uygun 1 tonluk paslanmaz çelik tanklarla satış yapılmıştır. Endüstriyel müşterilerimize halen 1 tonluk tanklarla sevkiyat yapılmaktadır.

Daha sonra gelişim planları çerçevesinde 2011 yılında Ev Dışı Tüketim (EDT) kanalına da ürün verilmeye başlanmış, böylece *HoReCa* genel ismi altında toplanan pastaneler, oteller, unlu mamül üreticileri, catering firmaları ve kafeler de müşteri portföyümüze dahil olmuştur. Bu aşamada **Ymrta** markası altındaki 3 temel ürün -Pastörize Sıvı **Ymrta** Bütünü, Pastörize Sıvı **Ymrta** Sarısı ve Pastörize Sıvı **Ymrta** Beyazı- müşterilerimizin eşsiz tariflerinin vazgeçilmez bileşenleri olarak piyasadaki yerini almıştır. Anako bu kanaldaki ürünlerini müşterilerine 1 kg' lık polietilen kaplı karton kutularda ve 5 kg, 10 kg, 15 kg ve 20 kg' lık aseptik torbalarda (bag in box) sunmaktadır.

Ürünler HoReCa kanalındaki nihai kullanıcılara İstanbul, Ankara, Bursa, İzmir, Muğla, Antalya, Kocaeli, Eskişehir, Konya, Kayseri ve Zonguldak illerindeki bayiler(müşteriler) aracılığı ile ulaştırılmaktadır. Eskişehir, Karaman, Gaziantep ve İstanbul illerindeki endüstriyel müşterilere ise Konya'daki üretim tesisinden direk sevkiyat yapılmaktadır.

Bugün gelinen noktada marka tescilli ve ürünleri patentli **Ymrta** ve **Benegg** şemsiye markalarımız ve bu markaların altında farklı fonksiyonlarda ürünlerimiz yer almaktadır. **Ymrta** markası altındaki ürünlerimiz ara ürün (add & cook) olarak değerlendirilirken, **Benegg** markası altındaki ürünlerimiz pişmeye hazır ürünler (cook & eat) olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anako piyasaya farklı fonksiyonlarda sıvı yumurta ürünleri sunarak bu konuda da sektör lideri olduğunu göstermiştir. Pişmeye hazır ürünlerin ilk örneği olarak özellikle otellerin kahvaltı menülerinin vazgeçilmez lezzeti **scrambled egg** (çırpılmış yumurta) piyasaya sunulmuştur. AR-GE Bölümümüz yeni ürünlerle ilgili inovatif çalışmalarına devam etmektedir. 2017’ de üzerinde özenle ve dikkatle çalışılan **Benegg Donuk Omlet** ürünümüz 2018 yılında satışa sunulmuştur. 2018 yılı boyunca aynı hızla devam eden AR-GE çalışmalarımız sonucu olarak yeni bir ürünümüz 2019 yılında piyasada yerini alacaktır.

ANAKO, ekonomik sürdürülebilirlik için önemli bir gereklilik olan ürün ve hizmet kalitesinin sürdürülebilirliğine oldukça önem vermekte ve bu konuda sürekli kendini geliştirmektedir. Kurulduğu ilk günden bu yana “Toplam Kalite Anlayışını” kendisine misyon edinmiş ve yoluna bu anlayış ile devam etmektedir. İlk Kalite Yönetimi Belgesi’ ni 2010 yılında alan Anako Yumurta bugün itibariyle,

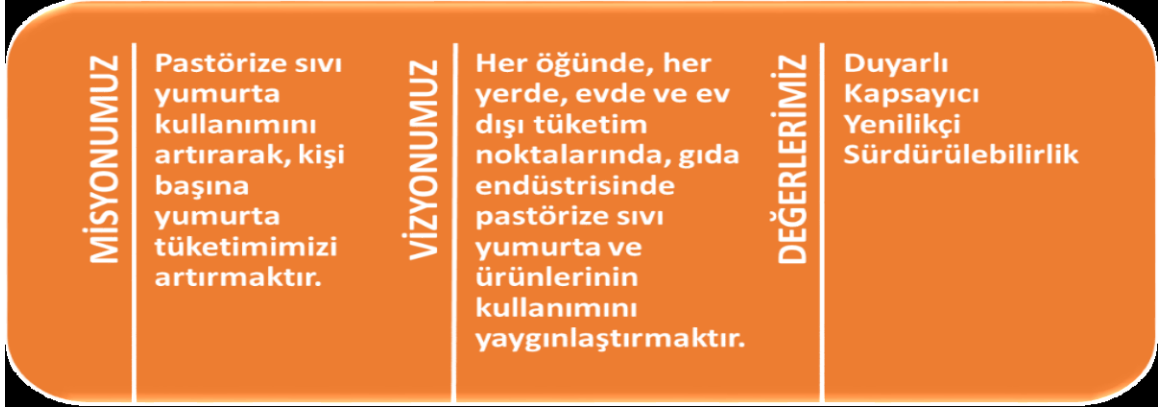
- ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sertifikası (TSE),
- ISO 22000 HACCP Gıda Güvenliği Sertifikası (TSE),
- BRC (British Retail Consortium-İngiliz Perakendeciler Birliği) Global Gıda Güvenliği Standardı Sertifikası (Bureau Veritas),
- KOSHER Belgesi,
- Helal ve Tayyib Sertifikası’ na (Gimdes) sahiptir.

Her seviyedeki tüm çalışanlarda bulunan toplam kalite bilinci sayesinde pazarlamadan satışa, kaliteden satın almaya, üretimden finansa ve insan kaynaklarına kadar tüm operasyonlarda kalite ve gıda güvenliği gereklilikleri çerçevesinde çalışılmaktadır.

Toplam kalite anlayışı ve inovasyona olan inancı ile teknolojik alt yapısını da her geçen gün sağlamlaştıran Anako, kullandığı bilgisayar programları ile üretim, kalite, sevkiyat, muhasebe, satış ve satış sonrası aktivitelerini, müşteri memnuniyeti yönetimini, saha ve dağıtıcı kanallarının yönetimini sistemsel bir şekilde yürütebilmekte ve takip edebilmektedir.

Kurulduğumuzdan bu yana sektörümüze öncülük eden uygulamalarla pastörize sıvı yumurta kullanımını yaygınlaştırarak kişi başı yumurta tüketimini artırmak olarak özetleyebileceğimiz misyonumuzu ve vizyonumuzu gerçekleştirmeye gayret ediyoruz. Bu yolculuğumuzda dört temel değerimizden biri olan **Sürdürülebilirlik** yaklaşımımız ve sürdürülebilirlik hakkında var

olan evrensel anlayış ve hedeflerle birebir örtüşen **Duyarlılık, Kapsayıcılık ve Yenilikçilik** değerlerimiz bize yol göstermektedir:

Duyarlıyız; çalışanlarımızla, paydaşlarımızla, tedarik zincirimizle, paylaşmayı seviyoruz, paylaşıyoruz, empati yapıyoruz. Önce insan diyoruz.

Kapsayıcıyız; ortaklık bilinci içinde, tüm paydaşlarımızla birlikte büyümeyi hedefliyoruz.

Yenilikçiyiz; ilkleri yapmayı, her alanda devamlı gelişimi ve dönüşümü istiyoruz, değişen dünyayla birlikte değişmek ve trendleri yakalamak en büyük tutkumuz.

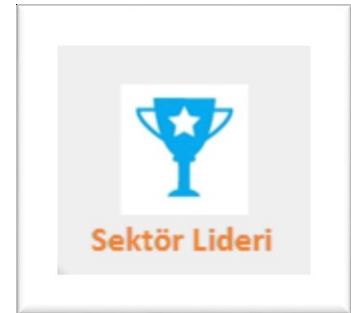
Sürdürülebilirlik; bir tane Dünya var, artan nüfusu besleyebilmenin, sadece Türkiye'yi düşünerek mümkün olmadığını, küresel sürdürülebilirlik ilkelerini uygulamak ile mümkün olduğunun bilincindeyiz.

Ekonomik Performans 102-7 103-3

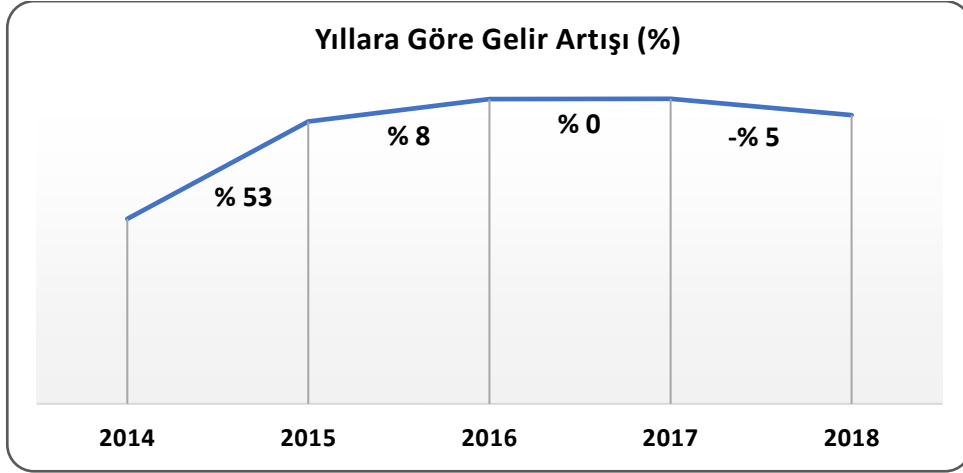
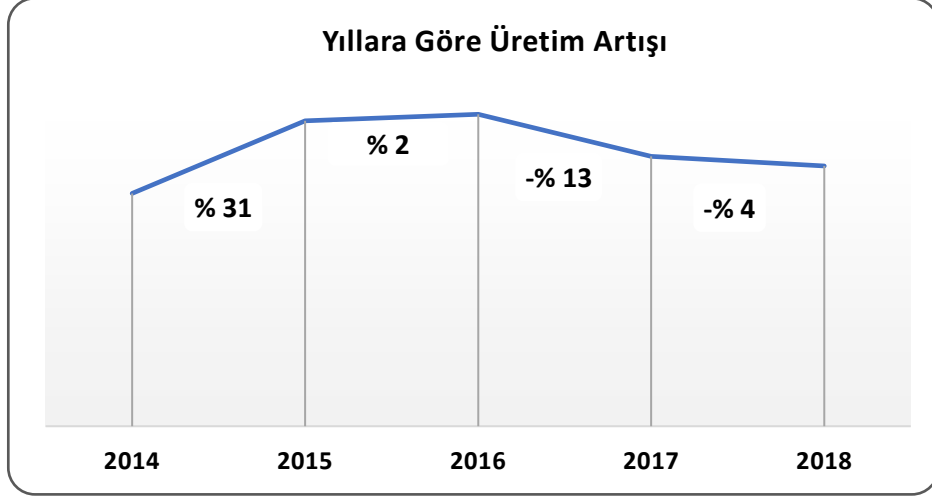
2010 yılında yaklaşık 3.000 ton olan pastörize sıvı yumurta üretimimiz 2016 yılında yaklaşık 18.000 tona ulaşmıştır. 2016 yaz aylarından sonra ülke genelinde kendini göstermeye başlayan ve halen devam eden ekonomik dalgalanmalar ve bunun sonucu oluşan piyasalardaki daralma sebebiyle üretimimiz 2017 yılında 15.350 ton, 2018 yılında ise 14.800 ton olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılına kadar her yıl artan üretim kapasitemize paralel olarak iş gücümüz de artış göstermiş, 2010' da 30 kişi olan çalışan sayımız 2018' de 89 kişiye ulaşmıştır.

Pastörize sıvı yumurta üretimine başladığımız 2010'da 6 milyon TL olan yıllık ciromuz 2017 yılında yaklaşık 74 milyon TL, 2018 yılında ise 93 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye' deki pastörize sıvı yumurta üreticileri arasında en yüksek üretim kapasitesine ve en yüksek satış hacmine sahip firma olarak sektör lideri konumumuzu yıllardır sürdürmekteyiz.

2017 ve 2018 yıllarını değerlendirdiğimizde faaliyet alanımızdaki agresif fiyat rekabeti, ham madde fiyatlarındaki dalgalanmalar, EUR ve ABD Doları' nda yaşanan kur artışları nedeniyle üretim ve satış faaliyetlerimizin olumsuz yönde etkilendiğini söyleyebiliriz. Buna karşın, satın alma faaliyetimizin etkin yönetimi, operasyonel maliyetlerimizin kontrol altında tutulması ve katma değeri yüksek olan ürünlerimizin satışlarına ağırlık verilmesi gibi tedbirlerle yaşanan sıkıntılar dengelenmeye çalışılmıştır.

Gelişim Planları

Önümüzdeki birkaç yıl içinde yeni ürünlerimizle perakende sektörüne girmeyi ve ihracat fırsatlarını değerlendirerek ülke ekonomisine bu yönde de katkı sağlamayı hedefliyoruz.

RAPOR HAKKINDA 102-45 102-46 102-50 102-52 102-53 102-54

Anako 2017-2018 Sürdürülebilirlik Raporu, şirketimizin değer zincirinde yer alan tüm faaliyetlerinde, kuruluşundan bu yana yürüttüğü sürdürülebilir kalkınma eksenli çalışmalarının tüm paydaşlarımıza şeffaf bir şekilde aktarılması amacıyla hazırlanmış ilk raporumuzdur. 7 Şubat 2018 tarihinde imzaladığımız UNGC (BM Küresel İlkeler Sözleşmesi) taahhütlerimiz çerçevesinde hazırladığımız bu raporumuzu siz paydaşlarımızla paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz. Yine bu taahhütümüz gereğince Sürdürülebilirlik Raporu' muzu her sene güncel bilgilerle sizlerle paylaşmaya devam edeceğiz.

Bu raporda Anako' nun 01.01.2017 – 31.12.2018 tarihleri arasındaki performansının, paydaşlarımızın katkıları ile belirlenen öncelikli sürdürülebilirlik başlıkları açısından, geçmiş yıllarla ve ileriki dönem hedefleriyle karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi bulunmaktadır. Konya'daki üretim tesisimizin 2017 ve 2018 yıllarındaki tüm faaliyetlerinin ekonomik, çevresel ve sosyal sonuçlarını sürdürülebilir kalkınma açısından değerlendirmekte ve geleceğe dönük sürdürülebilirlik yaklaşımımızı yansıtmaktadır.

Raporumuz, GRI (Global Reporting Initiative/Küresel Raporlama İnisiyatifi) Standartları "Temel" seçeneğine uyumlu olarak ve 2015 yılında yayınlanan 17 adet Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH)' nden etki alanımız dahilinde olanlar ile BM Küresel İlkeler Sözleşmesi (UNGC)' nin 10 prensibini kapsayacak şekilde hazırlanmıştır.

Raporlama süresi boyunca kuruluşun boyutu, yapısı, mülkiyeti veya tedarik zinciriyle ilgili bir değişiklik olmamıştır.

Raporumuz, üst yönetimimizin rehberliğinde, ilgili birim yetkililerinin desteği ile Sürdürülebilir Kalkınma Ekibimiz tarafından hazırlanmıştır.

Rapor dış denetimden geçmemiştir.

Geri Bildirim

Paydaşlarımızdan gelen her türlü geri bildirim, uygulamalarımızın ve raporlama sürecimizin iyileştirilmesi açısından bizim için oldukça önemlidir. Bize ulaşan her türlü geri bildirimini dikkatle inceliyoruz ve bunlardan yararlanarak uygulamalarımızı sürekli iyileştiriyoruz.

Paydaşlarımız görüş ve önerilerini

- ❖ bilgi@anako.com.tr adresinden,
- ❖ 0 312 419 52 60 (119) numaralı telefondan ya da
- ❖ www.anako.com.tr/iletisim üzerinden bize ulaşabilirler.

PAYDAŞ KAPSAYICILIĞI ve ÖNCELİKLENDİRME 102-40 102-42 102-43 102-44 102-46 102-47 103-1

Sürdürülebilirlik çalışmalarında odaklanacağımız konu başlıklarını belirlemek için BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi' nin 10 temel ilkesi, Türkiye ve dünyadaki sürdürülebilirlikle ilgili gelişmeler, içinde bulunduğumuz ve etkileşimde olduğumuz sektörlerin faaliyetlerinin ekonomik, sosyal ve çevresel etkileri üzerinde çalışılmıştır.

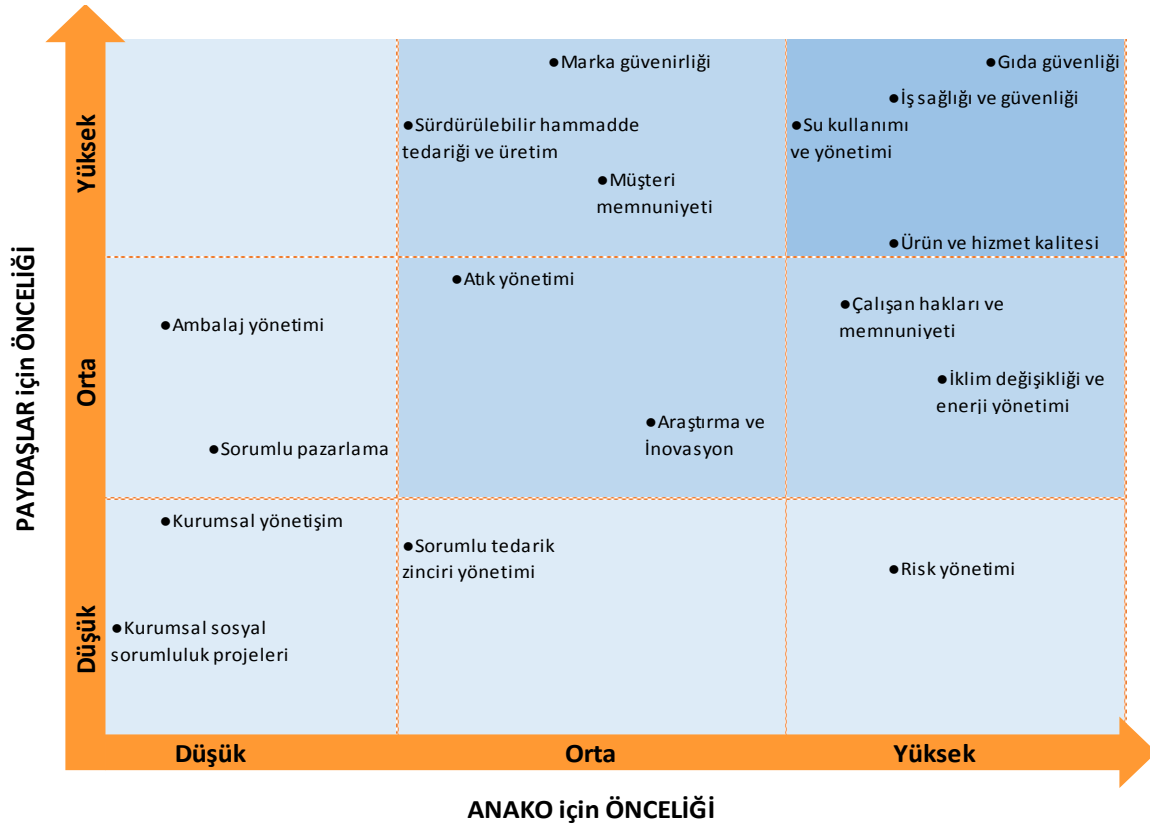
Belirlenen sürdürülebilirlik konuları arasında önceliklendirme yapmak için ilk adım olarak paydaşlarımız çalışanlar, müşteriler, tedarikçiler ve hissedarlar olarak gruplandırılmıştır. Çalışanlar haricindeki diğer gruplar içerisinde faaliyetlerimizi ve stratejimizi en çok etkileyen ve üzerinde en çok etki bıraktığımız kilit paydaşlarımız belirlenmiştir. Paydaş gruplarının özelliklerine göre farklı iletişim yöntemleri kullanılmıştır. Paydaşlarımıza çoğunlukla çevrim içi anketlerle ulaşılmıştır.

Çalışanlarla yapılan önceliklendirme çalışması öncesinde ise, tüm bölüm ve kademedeki çalışanlarımıza sürdürülebilirlikle ilgili bilgilendirme eğitimi verilmiştir. Bu eğitim sonrasında çevrim içi soru formları gönderilerek Anako' nun hangi konulara öncelik ve önem vermesi gerektiğini düşündüklerini bildirmeleri istenmiştir.

Tüm paydaşlar için önceliklendirme çalışmaları devam ederken Anako Yumurta için stratejik olarak öncelikli konular da üst yönetim tarafından belirlenmiştir.

Bütün bu çalışmaların sonucunda elde edilen konu başlıklarının konsolide edilmesiyle şirketimizin önceliklendirme matrisi aşağıdaki gibi oluşmuştur.

Önceliklendirme Matrisi:

Anako 2017-2018 Sürdürülebilirlik Raporu' nun içeriğinin belirlenmesi aşamasında öncelik Anako' nun stratejik olarak önemli gördüğü sürdürülebilirlik konularına verilmiştir. Göreceli düşük önceliğe sahip konulara ve paydaşlarımızın öncelikli görüp Anako' nun göreceli düşük önem verdiği konu başlıklarına ise yüksek öncelikli olarak belirlenen konuların kapsamına girdiği ölçüde raporda yer verilmiştir.

Paydaşlarla İletişim 102-40 102-43 102-44 103-2 103-3

Çalışanlar, müşteriler, tedarikçiler ve hissedarlar olarak gruplandığımız paydaşlarımızla, onların yaptığımız işin üzerindeki etkilerine göre veya bizim onların işi üzerindeki etkimize göre farklı sıklıklarda ve farklı yöntemlerle diyalog içerisindeyiz. Periyodik olarak yapılan bu diyaloglar işimizin ayrılmaz bir parçası olan sürdürülebilirlik çalışmalarımıza yön vermemizde oldukça faydalı olmaktadır. Görüşmelerimizde iş ve sektörel konularla beraber sürdürülebilirlik konularında da karşılıklı görüş alışverişinde bulunuyor ve belirlediğimiz hedeflere ulaşabilmek için aksiyon planlarımızı birlikte hazırlıyoruz.

Paydaşlar	İletişim Yöntemleri
Çalışanlar	Memnuniyet anketleri, kurul toplantıları, iç yayınlar, eğitimler, web sitesi, elektronik iletişim araçları, sosyal etkinlikler
Direk Müşteriler	Mutlu Aşçı Hattı (444 9 678), web sitesi, müşteri anketleri, telefon görüşmeleri, CRM, bayi ziyaret ve denetimleri, tedarikçi denetlemeleri, sosyal medya hesapları, bayi toplantıları,
Dolaylı Müşteriler (Nihai Kullanıcılar)	Mutlu Aşçı Hattı (444 9 678), web sitesi, memnuniyet anketleri, telefon görüşmeleri, CRM, müşteri ziyaretleri, tedarikçi denetlemeleri, sosyal medya hesapları
Tedarikçiler	Birebir görüşmeler, kalite denetimleri, ilgili politika ve dokümanlar, web sitesi
Hissedarlar	Yıllık genel kurul toplantısı, yüz yüze görüşme

Üyelikler ve İş Birlikleri 102-13

Sürdürülebilirlik yolculuğumuzda sadece paydaşlarımızla görüş alışverişinde bulunmakla kalmıyor sektörel kuruluşların yanında ulusal ve uluslararası girişimlerin bir parçası olmaya gayret gösteriyoruz. Gıda dernekleri, YUM-BİR, IEC gibi üyelik ve iş birlikleri ile iletişimimizi artırarak ve etki alanımızı genişleterek sektörel gelişmelere ve sürdürülebilirlik çalışmalarına yön vermek için çabalıyoruz.

WEPS	İmzacı (24.11.2017)
UNGC	İmzacı (07.02.2018)
IEC	Uluslararası Yumurta Komisyonu
Yum-Bir	Yumurta Üreticileri Merkez Birliği
TÜSİAD	Türk Sanayici ve İş İnsanları Derneği
SKD	İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği
GIFT	Gıda, İçecek ve Tarım Politikaları Araştırma Merkezi
ETÜDER	Ev Dışı Tüketim Tedarikçileri Derneği
GGD	Gıda Güvenliği Derneği
TAİDER	Türkiye Aile İşletmeleri Derneği
ATO	Ankara Ticaret Odası
TKYD	Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ 102-18 102-46 103-2 103-3

İşimiz çok gündelik, çok bilinen, çok temel bir besin maddesinin fonksiyonlarını ortaya çıkarmak ve sunmak. Bunu yaparken doğanın mucizesine saygı duyuyor ve o mucizeyi açığa çıkarmak için azimle çalışıyoruz.

Bu azmimizin arkasında dünyamızın geleceği konusunda bir şeyler yapıyor olmanın mutluluğu olduğu gibi, yumurtadan fonksiyonlarına göre farklı ürünler elde ederek israfı önlediğimizi ve kullanıcılara pastörize sıvı yumurta (PSY) sunarak raf ömrü ve riskli gıda sorunlarını ortadan kaldırdığımızı bilmek, aynı zamanda da tat ve dokuda standart, hijyenik ve yüksek kalitede bir ürüne erişmelerine olanak sağlıyor olmak gibi motiveler de yer almaktadır. Bu durum rekabetçi gücümüzü her geçen gün daha da artırırken, inovasyona dönük yüzümüzü de su üstüne çıkarmaktadır.

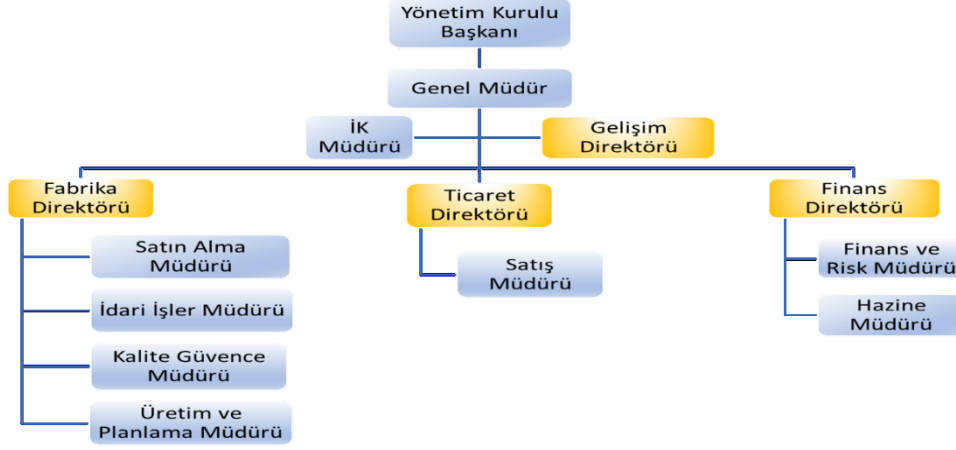
Sürdürülebilir kalkınma stratejimiz, misyon, vizyon ve değerlerimizin ışığında, paydaşlarımızın katkıları ve yönetim kurulumuzun yönlendirmesiyle oluşturduğumuz sürdürülebilir kalkınmada öncelikli başlıklarımıza uygun olarak ve şirket hedeflerimizin 17 adet BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri' ne ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi' nin 10 temel ilkesine uyumlu hale getirilmesiyle oluşturulmuştur.

Belirlenen bu strateji ile Anako ekonomik sürdürülebilirlik için **8-İnsana yakışır iş ve ekonomik büyüme**, **9-Sanayi, inovasyon ve alt yapı maddelerine uyumlu olarak**; çevresel sürdürülebilirlik için **13-İklim eylemi**, **12-Sürdürülebilir tüketim ve üretim maddelerine uyumlu olarak**; sosyal sürdürülebilirlik ve insan refahı için **2-Açlığa son**, **3-Sağlıklı bireyler**, **4-Nitelikli eğitim**, **5-Toplumsal cinsiyet eşitliği**, **10-Eşitsizliklerin azaltılması**, **6-Temiz su, hijyen ve halk sağlığı**, **7-Erişilebilir ve temiz enerji maddelerine uyumlu olarak çalışmalarını yürütmektedir**. Bu çalışmalarımız sırasında BM Küresel İlkeler Sözleşmesi' nin insan hakları, çalışma standartları, çevre ve yolsuzlukla mücadele ile ilgili 10 temel ilkesine de uygun hareket edilmektedir.

Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik 102-18 103-2 103-3

Günümüzde, Birleşmiş Milletler' in ve uluslararası/ulusal birçok STK' nın çabaları sonucunda giderek yükselen bilinç seviyesi nedeniyle yatırımcılar ve tüketiciler özellikle gençler, sadece kendi ekonomik büyümesine odaklanmayan, dünyanın geleceği konusunda endişelenen ve sürdürülebilirlik konularında aktif çalışmalar yapan şirketleri tercih etmektedir. Bu tür çok disiplinli çalışmaları bir arada yürütebilmek kurumsal bir yapı ile mümkün olmaktadır. Bu nedenle Anako da hem ekonomik sürdürülebilirliği için hem de toplumsal ve çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlamak için kurumsal yönetimin gerekliliklerini baz alarak yapılanmasını şekillendirmektedir.

Sürdürülebilirlikle ilgili görevlendirme ve yetkilendirmeler de bu anlayışla sisteme entegre edilmiştir. Sürdürülebilirlik stratejilerinin belirlenmesinde ve uygulanmasında en üst düzey sorumluluk Yönetim Kurulu Başkanı' na aittir. Sürdürülebilirlikle ilgili çalışmaların yürütülmesi ve koordine edilmesi görevi ise Sürdürülebilir Kalkınma Ekibi' ne verilmiştir. Sürdürülebilir Kalkınma Ekibimiz direktörlerimizden oluşmaktadır ve Gelişim Direktörü' nün koordinatörlüğünde çalışmaktadır.

Sürdürülebilirliği ekonomik, sosyal ve çevresel boyutları ile irdeleyerek nihai ve ara hedeflerin belirlenmesi, bu hedeflere ulaşmak için alınacak aksiyonların belirlenmesi, uygulanması, hedeflerin takip edilmesi, gerektiğinde strateji ve hedeflerin revize edilmesi gibi çalışmalar Sürdürülebilir Kalkınma Ekibi tarafından koordine edilmekte ve bu ekibin rehberliğinde bölüm yöneticileri ile birlikte yürütülmektedir.

Ekibin önemli sorumluluklarından bir diğeri de sürdürülebilirlik felsefemizi en üstten en alt kademeye kadar benimsetmek ve böylece tüm hedeflerimize ulaşma süremizi kısaltmaktır. Sürdürülebilir Kalkınma Ekibimiz tüm bölümlerin sorumluları ile birlikte hareket ederek faaliyetlerimizin iklim değişikliği, çevre, insan ve toplum üzerindeki etkilerini yani sürdürülebilirlik açısından yansımalarını çalışarak sürdürülebilirlik stratejimize uygun olmayan, sürdürülebilirlik hedeflerimize ulaşmamıza engel olabilecek her türlü uygulamayı uygun bir şekilde evirmeye veya tamamıyla ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma Ekibi' mizin yükümlülüklerinden biri de tedarikçilerimiz ve müşterilerimizle sürdürülebilirlik felsefemiz ve hedeflerimizle ilgili olarak iletişim içinde olmak, onları çalışmalarımıza dahil etmek, paydaşlarımızla eğitimler ve toplantılar aracılığıyla bilgi paylaşımında bulunmaktır.

Etik İlkeler 102-16 102-18 103-2 103-3

Anako Yumurta ve Ürünleri A.Ş. olarak kurum kültürümüzün temel prensipleri "Anako İş Etiği İlkeleri Genel Prensipleri" dokümanında bir araya getirilerek tüm çalışanlarımızla paylaşılmıştır. Çalışanlar, tedarikçiler ve müşteriler olarak birbirimizle ve toplumla olan ilişkilerimizi düzenlemede ve işle ilgili makro ve mikro tüm faaliyetlerimizde "İş Etiği İlkeleri Genel Prensipleri"ni kendimize rehber edinmiş durumdayız.

"Anako İş Etiği İlkeleri Genel Prensipleri" dürüstlük ve eşitlik gibi temel insani değerlere dayanan, çalışma arkadaşlarımızla, tedarikçilerimizle, müşterilerimizle ve iletişimde bulunan diğer kurumlarla ilişkilerimizde uyulması gereken kurallar ve kaçınılması gereken hareketler hakkında gerekli herkesin bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanmış bir dokümandır. Bu dokümanı hazırlayıp tüm çalışanlarımızla paylaşmaktaki amacımız, iletişim/alışverişte bulunduğumuz tüm şahıs ve kurumlarla iletişimimizde, doğruluk, dürüstlük, gizlilik ilkeleri, çıkar çatışması, kayıtların doğruluğu, tüm paydaşlara karşı sorumluluklar gibi konular ve rüşvet, yolsuzluk, hediyeler, temsil-ağırlama gibi konularda şirket değerlerine ve yasalara uygun hareket edilmesini sağlamak ve herhangi bir kural ihlali ile karşılaşıldığında yapılması gerekenler konusunda bilgilendirmektir.

İşe alımlarda yapılan oryantasyon eğitimlerinde her yeni çalışanımızla İş Etiği İlkelerimiz paylaşılmaktadır.

Çalışanlarımız veya paydaşlarımız iş etiği ilkelerimize uygun olmadığını düşündükleri herhangi bir konuyu, isimlerini vererek veya vermeyerek, telefon, şikayet/öneri kutularımız veya internet sitemiz aracılığıyla bize iletebilmektedir. Alınan bildirimler İK birimimiz tarafından gruplandırılarak Disiplin Kurulu' na iletilmektedir. Disiplin Kurulu da önem ve aciliyetine göre konuyu ele almakta ve sonuçlandırmaktadır. Konunun mahiyetine göre Hukuk Danışmanı' mızdan da görüş alınmaktadır.

İş Etiği İlkelerimiz' e paydaşlarımızı da dahil ediyor ve iş ilişkilerimizi etik kurallarımız çerçevesinde yürütüyoruz. Önümüzdeki dönemlerde İş Etiği İlkelerimiz' i tedarikçi ve müşterilerimizle paylaşarak tedarikçi seçim ve değerlendirme süreçlerimizde, sözleşme süreçlerimizde etkin bir şekilde kullanmayı hedeflemekteyiz.

Raporlama dönemi süresince çalışanlarımızla ve paydaşlarımızla etik konularla ilgili herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Risk Yönetimi 102-18 103-2 103-3

Kurumsal yönetimin bir gereği olarak şirket yönetim kurulu tarafından mevcut ve muhtemel riskler belirlenmiştir. Şirket üst yönetimi (Genel Müdür ve bağlı direktörler) tarafından yapılan aylık değerlendirme toplantılarında şirketin aylık performansı ile birlikte bu riskler de değerlendirilmekte, karşılaşılan riskli durumlar ve bertarafı için yapılan faaliyetler Yönetim Kurulu' na raporlanmaktadır. Ayrıca her çeyrek sonunda Yönetim Kurulu Başkanı' nın da katıldığı değerlendirme toplantılarında makro ekonomik göstergeler tartışılmakta, yakın ve uzak gelecek için finansal, operasyonel, piyasalardan kaynaklanan riskler değerlendirilmekte ve karşı stratejiler belirlenmektedir.

Anako' nun en büyük hammaddesi kabuklu yumurta olduğu için dünyada özellikle çevre ülkelerde ve ülkemizde karşılaşılan salgın hastalıkları ve piyasaya yansımalarını her zaman önemli bir risk olarak değerlendirmekteyiz.

Bunun yanında 2017 ve 2018 yıllarında genel olarak ülkemizin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik ortam nedeniyle piyasalardaki belirsizlik, güvensizlik ve bunun getirdiği durgunluk yine önemli bir risk olarak değerlendirilmiştir.

Sürdürülebilirlik Riskleri Yönetimi 102-18 103-2 103-3

İşimizin sürekliliği için ekonomik ve finansal riskleri yönetmek ne kadar gerekliyse sürdürülebilirlik stratejimiz gereği sosyal, çevresel, yönetsel ve değer zincirinden kaynaklanan riskleri yönetmek de o kadar gereklidir.

Sürdürülebilirlik stratejimizi de bugün ve gelecekte karşılaşılabileceğimiz sürdürülebilirlik risklerini kapsayacak şekilde oluşturduk. Sürdürülebilirlik risklerinin etkin yönetimi ile hem işimizle hem sürdürülebilirlikle ilgili hedeflerimize ulaşmak istiyoruz.

Özellikle iklim değişiklikleri tüm dünyayı olduğu gibi bizim işimizi ve değer zincirindeki paydaşlarımızı olumsuz yönde etkilemektedir. Ürün kalitemizin sürdürülebilir olabilmesi için ana

ham maddemiz olan kabuklu yumurtanın kalitesinin de çok iyi ve sürdürülebilir olması gerekmektedir. Bunun için tavukların hayvan refahı ilkelerine uygun ortamlarda tutulması, doğru ve yeterli beslenmesi, kullanılan tavuk yemlerinin doğal, güvenli ve besleyici olması gerekiyor. Bu noktada sürdürülebilir üretim ve sürdürülebilir tarım uygulamaları büyük önem kazanmaktadır. İlerleyen dönemlerde ana tedarikçilerimiz olan yumurta üreticileri ile sürdürülebilirlik çalışmalarımız bu ekseninde yürütülecektir.

İklim değişikliklerine olan etkimizi en aza indirebilmek için enerji yönetimine önem veriyoruz. Elektrik tüketimimizi, üretim ve lojistik faaliyetlerimizden kaynaklanan karbon emisyonlarımızı düşürmek için projeler geliştiriyoruz.

Dünyanın karşı karşıya olduğu en önemli sürdürülebilirlik konularından biri de temiz su kaynaklarının giderek azalıyor oluşudur. Bu nedenle tüm operasyonlarımızda suyu maksimum verimle kullanmak için projeler geliştiriyor, çalışanlarımızı bilinçlendirmek için eğitimler veriyoruz.

Sürdürülebilirlik İlkelerimiz 102-12 102-46 103-2 103-3

Sürdürülebilirlik stratejimiz kapsamında sürdürülebilir kalkınma çalışmalarımızı 5 ana başlık altında yürütüyoruz; **Çevre, İnovasyon, Değer Zinciri, Çalışanlar ve Toplum.**

1- Çevre: Tüm dünyada temiz su kıtlığı, enerji kaynaklarının tükenmesi, iklim değişikliklerinin korkutucu sonuçları gibi çevresel sorunlar üzerine kafa yoran, organize olan, kamuoyu oluşturan, ülkelerin karar verici güçlerini bu konularda tedbir almaya zorlayan birçok kuruluş bulunmaktadır. Dünya çapında irili ufaklı birçok firma da bu kuruluşların çalışmalarına dahil olmakta, iş yönetimini faaliyetlerinin çevresel boyutlarını da düşünerek yapmaktadır.

Anako da BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH)' nin ilgili maddeleri gereğince tüm süreçlerini yönetirken çevresel ayak izini dikkate almaktadır. Teknolojik ve endüstriyel gelişmelerden faydalanarak enerji kaynaklarını ve suyu verimli kullanmak, sifıra yakın atık üretmek, oluşan atıkları geri dönüşüme kazandırmak, etkin bir lojistik yönetimi ve iklim dostu soğutma uygulamaları ile karbon ayak izini minimize etmek, yüksek verimliliği sağlamak, bu konudaki yatırımlarından faydalanarak çevre konusunda sürekli gelişim sağlamak Anako' nun temel çevresel hedefleridir.

2- İnovasyon: Şirketimizin dört ana değerinden biri olan "**Yenilikçilik**"i sürdürülebilirliğin önemli bir aracı ve sürdürülebilir büyümenin anahtarı olarak görüyoruz. BM SKH' nin 9. maddesinin de bir gereği olarak üretim, satış, pazarlama ve yeni ürün geliştirme alanlarındaki inovatif çalışmalarımız, tüm çalışanlarımızın katkılarıyla, sürdürülebilirliğe dönük ve teknolojik gelişmelerden yararlanarak ve devam etmektedir.

3- Değer Zinciri: Tüm paydaşlarımızın gelişimine atıfta bulunan bu odak alan, dört ana değerimizden biri olan **“Kapsayıcılık”** ile bire bir örtüşmekte ve paydaşlarımızı da sürdürülebilirlik çalışmalarımıza dahil etmektedir. BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri’ nin ilgili maddelerinin gereği olarak tedarikçilerimiz, müşterilerimiz ve tüm değer zincirimizle birlikte sürdürülebilir bir dünyaya katkı sağlamak en büyük hedefimizdir.

4- Çalışanlar: Temel değerlerimizden biri olan **“Duyarlılık”** kapsamında “önce insan” dediğimiz için ve insanın bu dünyadaki en önemli kaynaklardan biri olduğunu bildiğimiz için insan kaynakları (İK) stratejimiz bu kaynağın doğru yönetilmesi ve yönlendirilmesi gerektiği bilinciyle oluşturulmuştur. Sürdürülebilir bir dünya hedefine ulaşmak için en önemli faktörün insan olduğu gerçeğinden hareketle İK uygulamalarımız üzerinde yaptığımız revizyonlarımızda BM SKH’ nin **3, 4, 5, 8, 10, 12** ve **17.** maddelerini ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi’ nde açıkça belirtilen “insana yakışır iş” anlayışını kendimize temel olarak almaktayız.

5- Toplum: Hem şirket misyon ve vizyonumuz gereği hem de BM SKH’ nin **2, 3, 4, 6, 9** ve **12.** maddeleri gereğince güvenli, sağlıklı ve kaliteli bir ürün olan pastörize sıvı yumurtanın toplum sağlığı açısından önemini anlatarak üreticileri bilinçlendirmek Anako’ nun her zaman önceliğidir. Ürünlerimizle yumurtanın fonksiyonlarını Ev Dışı Tüketim (EDT) kanalında nihai kullanıcılarımıza sunarken gıda güvenliği, hijyen, kalite ve sağlıklı gıda tüketimi temaları bizim için her zaman ön plandadır. Sağlıklı bir toplum için güvenli ve kaliteli ürün sunma taahhüdünün gereği olarak konuyla ilgili oluşturulmuş standartlara uymak, Anako’ daki gıda güvenliği uygulamalarının en alt seviyesidir aslında. Üretim tesisi haricinde stratejik tedarikçiler de dahil olmak üzere, değer zincirindeki bütün halkaların gıda güvenliği standartlarıyla uyumlu olması için çalışılmaktadır.

Ayrıca, toplumu gıda, sağlık, aktif yaşam konularında daima bilinçlendirmek amacını güden, en temel besin maddelerinden biri olan yumurtanın günlük hayattaki önemini ve aynı zamanda EDT alanında da PSY’ nin varlığını vurgulayan Kurumsal Sosyal Sorumluluk Projeleri tasarlamak ve uygulamak önümüzdeki dönemde hedeflerimiz arasındadır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK TAAHHÜTLERİMİZ ve HEDEFLERİMİZ

I- ÇEVRE

Sürdürülebilirlik çalışmalarımızı gruplandırdığımız beş ana başlıktan birincisi çevresel sürdürülebilirliktir. Konuyla ilgili çalışmalarımızı;

- 1- İklim değişikliği ile mücadele kapsamında
  - a) Enerji verimliliği,
  - b) Kurumsal karbon ayak izi,
- 2- Su verimliliği,
- 3- Hammadde ve malzeme verimliliği,
- 4- Atık yönetimi başlıkları altında yürütmekteyiz.

Bu konularda iyileşme elde etmek için yapılacak projeler ve bu projelerin hayata geçirilmesiyle ulaşılabilecek hedefler belirlenmektedir.

Yönetim olarak çevre ile ilgili sorumluluklarımızın bilincinde olarak;

- Çevre ile ilgili yerel ve ulusal tüm kanun, yönetmelik ve mevzuatlara uymayı,
- Doğal kaynaklarımızın sınırsız olmadığını bilincinde olarak kaynak kullanım verimliliğine önem vermeyi ve geri dönüşümlü malzeme kullanımına özen göstermeyi,
- Atık yönetiminde sıfır atık nihai hedefiyle atık miktarımızı mümkün olduğu kadar azaltmayı ve oluşan atıklarımızın kontrollü bertarafını sağlamayı,
- Faaliyetlerimizle ilgili güncel veya geleceğe dönük karar alma süreçlerinde kararın çevresel etkisini de mutlaka değerlendirmeyi,
- Çevresel ayak izimizi azaltmak için bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakından takip etmeyi,
- Çalışanlarımız ve diğer paydaşlarımızı çevre konusunda bilinçlendirmeyi taahhüt ediyoruz.

Sürdürülebilirlik çalışmalarının amacına uygunluğu ve alınan aksiyonların somutluğu Çevre Yönetimi Sistemi ile paralel ilerlemektedir. Bu paralellik ekseninde çevre ve onu etkileyen tüm unsurları dikkate alarak çalışmalarımızı yürütüyoruz. Bu çalışmalarımızın neticesinde elde edeceğimiz başarılarla birlikte 2019 yılı sonuna kadar ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi' ni şirketimize kazandırmayı hedeflemekteyiz. Biliyoruz ki bu sistemin edinimi ile, sürdürülebilirlik çalışmaları ile üretim süreçleri arasındaki senkronizasyonun sağlanması, prosedürler ve talimatlar oluşturularak yapılan çalışmaların sistemleştirilmesi ve uygulanması çok daha mümkün olacaktır. Bu şekilde çevre ile ilgili taahhütlerimiz somutlaşacak ve sürdürülebilirlik yolundaki adımlarımızı daha sağlam ve etkin bir biçimde atabileceğiz.

1- İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi

İklim değişikliği ile mücadele olgusu uluslararası düzeyde ilk olarak 1994 yılında yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında ele alınmıştır. Bu tarihten itibaren uluslararası düzeyde gerçekleştirilen birçok toplantı sonrasında en son 2015 yılında gerçekleştirilen Paris İklim Zirvesi ve Paris Anlaşması' nda sera gazı salımlarını azaltmak yönünde alınan önemli kararlarla ülkelere ve şirketlere önemli sorumluluklar verilmiştir. Yine 2015 yılında

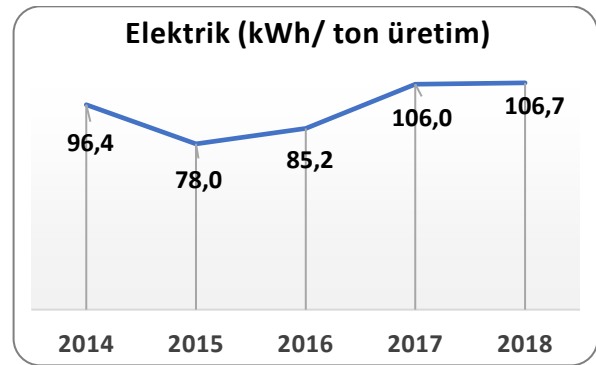
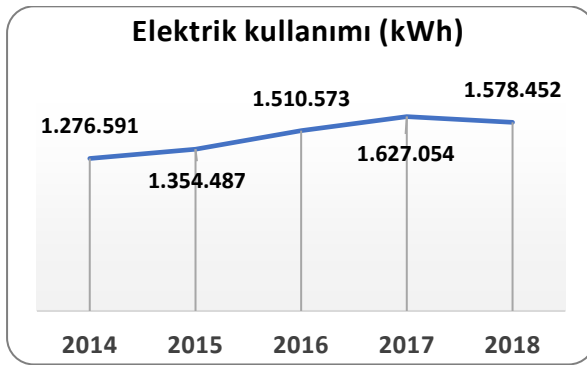
açıklanan ve onaylanan Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH)' nin 13. maddesi gereğince her kuruluşun, iklim değişikliği ile mücadele etmek için kendi stratejik hedeflerini belirleyip bu yönde çalışmalar yapması gerekmektedir.

Anako da sürdürülebilirlik çalışmalarını BM SKH doğrultusunda yürüten ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi (UNGC)' ne 7 Şubat 2018 tarihi itibarıyla imzacı olmuş bir firma olarak, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında enerji kaynaklarının verimli kullanımına büyük önem vermektedir. Bu amaçla fabrikamızda 2017 ve 2018 yıllarında mevcut durum analizi yapılmış, 2014 yılından itibaren toparlanan enerji kullanım verileri sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmiş, tasarruf ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanım fırsatları araştırılmıştır.

Anako, Konya Organize Sanayi (KOS) Bölgesi' nde bulunan diğer tüm işletmeler gibi elektrik ve doğalgaz ihtiyacını KOS' dan fatura karşılığı temin etmektedir. Aşağıdaki iki başlıkta elektrik, doğalgaz ve karbon ayak izi ile ilgili faaliyetlerimiz ve çalışmalarımız ayrı ayrı irdelenmiştir.

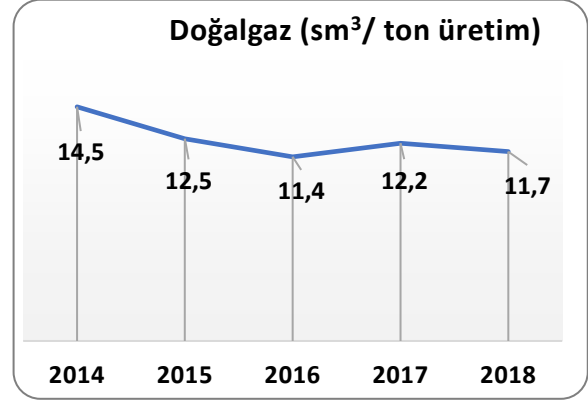
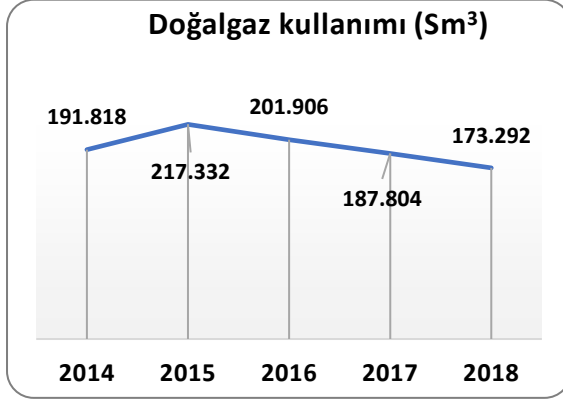
1-a- Elektrik ve Doğalgaz

Elektrik tüketimimizi aşağıdaki grafikler ışığında incelediğimizde üretimimizin %31 arttığı 2015 yılında elektrik tüketimimizin sadece %6 arttığını hatta ton başına elektrik tüketimimizin %19 oranında azaldığını görüyoruz. Üretim rakamımızın %2 arttığı 2016 yılında elektrik tüketimi %11,5 oranında artmıştır. Bunun sebebi tesisimizde 2016 yılının ikinci yarısı süresince BRC' ye yönelik yatırım faaliyetlerinin devam etmiş olmasıdır. Ülke genelinde yaşanan piyasalardaki durgunluk sebebiyle üretimimizin %13 oranında düştüğü 2017 yılında, elektrik tüketimimizin %8 oranında arttığını görüyoruz. Bunun en büyük sebebi 0-4°C' ye soğutulan ürün deposu sayısındaki artışa bağlı olarak sabit elektrik tüketimimizin yükselmiş olmasıdır. 2018 yılında ise üretim rakamımız %4 ve buna bağlı olarak elektrik tüketimimiz %3 oranında azalmıştır. Birim üretim başına elektrik tüketimiz ise çok düşük (%0,6) bir artış göstermiştir.

Önümüzdeki yıllarda elektrik kullanım verimliliğini artırmayı hedefleyen birçok çalışma planlanmıştır. Bunların en önemlisi Konya' da bulunan üretim tesisimizin çatısına güneş paneli döşenmesidir. 2018 yılında konuyla ilgili fizibilite çalışmaları tamamlanmıştır. 2019 yılında da projenin hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Doğalgaz, tesisimizde ısınma ve ısıtma ile ilgili bütün faaliyetlerde kullanılan tek kaynaktır. Aşağıdaki grafiklerde 2015-2018 yıllarındaki doğalgaz kullanımlarımız ve ton başına kullanım oranlarımız görülmektedir. Grafiklerden de anlaşılacağı üzere doğalgaz kullanımımız genel olarak bir düşüş trendi göstermektedir. Bunda özellikle makinaların ve hatların temizliği için kullandığımız yerinde temizlik sistemlerinde (Cleaning In Place-CIP) yapılan iyileştirmelerin etkisi büyüktür.

2017 ve 2018 yıllarında yoğunluk kazanan sürdürülebilirlik eksenli çalışmalarımız kapsamında öncelikle elektrik ve doğalgaz kullanım verimliliklerini artırmak için yapılması gerekenleri tespit etmek amacıyla proseslerimizi ve geçmiş verileri inceledik, daha detaylı veri elde edebilmek için ölçüm noktalarını artırdık. Enerji tüketimlerini daha yakından ve sistematik olarak takip etmeye başladık. Bir taraftan veri toplama çalışmaları devam ederken bir taraftan da iyileştirme projeleri planlayarak hedeflerimizi belirledik: Elektrik ve doğalgaz kullanımında ton başına tüketimlerimizi 2020 itibariyle %10, 2025 yılı itibariyle %15 oranında iyileştirmeyi hedefliyoruz.

1-b- Karbon Ayak İzi

Karbon ayak izimizle ilgili olarak önceliğimiz, enerji verimliliğimizi artırarak doğal kaynak kullanımımızı ve dolayısıyla enerji kaynaklı sera gazı salımımızı azaltmaktır. Karbon ayak izimizle ilgili olarak mevcut durum analizleri yapılmıştır. Çalışmalarımızın devamında geleceğe yönelik hesaplamalar yapılacak ve projeler eş zamanlı olarak yürütülecektir. Enerji kaynaklı karbon ayak izimizi de 2020 yılına kadar %10, 2025 yılına kadar %15 iyileştirmeyi hedefliyoruz.

Sürdürülebilirlik çalışmalarımız kapsamında iklim değişikliğine olan etkimizi bilmek ve bunun getirdiği risk ve fırsatları değerlendirmek amacıyla karbon ayak izi hesaplamalarına 2017 yılında başladık. Bu çalışmalar sonucunda 2017 ve 2018 yıllarına ait Kapsam 1 ve Kapsam 2 dahilindeki tüketimlerimiz kurumsal seviyede hesaplanmıştır ve bu raporla siz paydaşlarımızın dikkatine sunulmuştur.

Tesisimizde doğrudan sera gazı salımına neden olan temel unsurlar (Kapsam-1) olarak doğalgaz ve soğutucu kimyasalları tespit edilmiştir. Kapsam-2' ye dahil emisyon kaynağı olarak sadece satın alınan elektrik tüketimi bulunmaktadır. Şirketimizde kullanılan araçlar kiralık olduğu için ve nakliye faaliyetlerimizi taşıeron firma aracılığı ile yürüttüğümüz için bu kullanımlarımız Kapsam-3'e dahil olmaktadır.

Hesaplamalarımız, ISO 14064 standardı ve GHG Protokolüyle belirlenen Sera Gazı Protokolü Kurumsal Hesaplama ve Raporlama Standartları (Greenhouse Gas Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard)' na uygun olacak şekilde ve hesaplama temelli yöntem kullanılarak yapılmıştır.

Raporumuzda faaliyetlerimiz sonucunda oluşan karbon ayak izimiz, sera gazı emisyonlarının (CO₂, CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆ gibi) CO₂ eşdeğeri cinsinden ifade edilmiştir.

Sera Gazı Emisyon Kaynakları Tüketimi	2015	2016	2017	2018
Doğalgaz (Sm ³)	206.019	191.396	187.804	173.292
Elektrik (kWh)	1.354.487	1.510.573	1.627.074	1.601.598

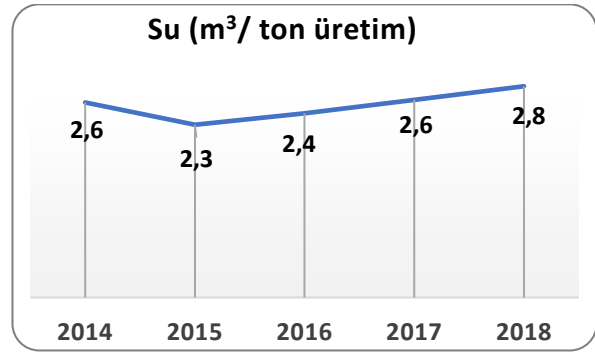
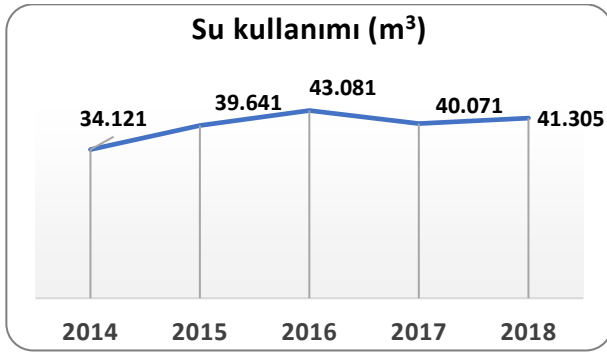
Ton Eşdeğer CO ₂ (tCO ₂ e)	2015	2016	2017	2018
Doğrudan Sera Gazı Emisyonu (Doğalgaz)	399	371	371	342
Dolaylı Sera Gazı Emisyonu (Elektrik)	694	774	834	821
Diğer Doğrudan Sera Gazı Emisyonu (Soğutkanlar)	79	99	118	110
Toplam Sera Gazı Emisyonu	1.173	1.244	1.323	1.273
Kapsam1 (doğalgaz+soğutucular)	478	470	489	452
Kapsam2 (satın alınan elektrik)	694	774	834	821

Tablolarda görüldüğü gibi son 4 yılda, doğalgazdan kaynaklanan sera gazı emisyonumuz kullanımın azalmasıyla orantılı olarak düşüş gösterirken, elektrik kullanımından kaynaklı dolaylı sera gazı emisyonumuz kullanımın artışıyla orantılı olarak artış göstermiştir. Buna bağlı olarak da 2017 yılı toplam sera gazı emisyonumuz 2015 yılına göre %7,5 artmıştır. Elektrik ve doğalgaz kullanım verimliliğimizi artırmaya yönelik projelerimizin olumlu sonuçlarının alınmasına bağlı olarak 2017 ve 2018'de 0,086 tCO₂e/ ton üretim olarak gerçekleşen karbon ayak izimiz de düşecektir.

2- Su Yönetimi

Anako Konya Fabrikası' nın tüm su ihtiyacı Konya Organize Sanayi Bölgesi' ndeki tüm üreticiler gibi KOS' dan fatura karşılığı temin edilmektedir. Aşağıdaki grafiklerde toplam su kullanım miktarının ve birim üretim başına su kullanım oranlarının yıllara göre değişimi görülmektedir. Üretim hacmi olarak birbirine yakın yılları karşılaştırmak açısından 2014 yılından itibaren veriler değerlendirmeye alınmıştır.

Aşağıdaki grafiklerde görüldüğü gibi su kullanımımız, üretim rakamımızın %31 oranında arttığı 2015 yılında %16, %2 arttığı 2016 yılında ise %9 artış göstermiştir. 2017' de %13 azalan üretimimize paralel olarak su tüketimimiz %7 oranında azalırken, 2018 yılında üretimimiz %4 oranında azalırken su kullanımımız %3 oranında artmıştır. Su tüketimi verimliliğinin göstergesi olan ton başına su tüketimimiz ise 2015' de %12 azalırken 2016' da %6,5, 2017' de ve 2018' de %7 oranlarında artış göstermiştir.

Bu artışın en büyük sebebi üretim hacmi düştükçe daha düşük miktarlarda üretimler planlanabilmesi ve bunun sonucunda ürün değişim sayısının ve buna bağlı olarak CIP sayısının artış göstermesidir. Yapılan bazı iyileştirmelerle bu artış belli bir seviyede tutulmuştur. Bunlar:

- 1- Özellikle 1 tonluk paslanmaz çelik tankların yıkama sisteminde yapılan iyileştirmeler sonucunda bu sistemdeki su kullanımında %10 azalma sağlanmıştır.
- 2- Ayrıca CIP sırasında, makinelerin uygunluğuna göre, bir önceki CIP' in en son durulama suyunun biriktirilerek bir sonraki CIP' in ilk durulama suyu olarak kullanılmasıyla su kullanımında azalma sağlanmıştır.

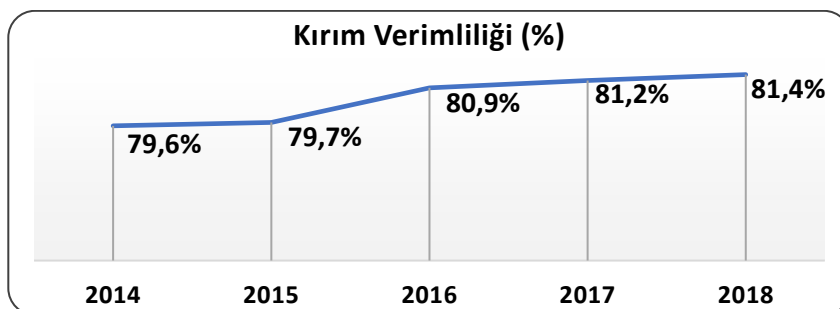
Bunların yanında sürdürülebilirlik konusundaki çalışmalarımızın yoğunlaştığı 2017 ve 2018 yıllarında prosesler ve geçmiş veriler incelenmiş, iyileştirme projeleri planlanarak 2020 ve 2025 hedeflerimiz belirlenmiştir. Bu hedeflere ulaşabilmek için su kullanımımızı dikkatle inceliyoruz ve ölçüm noktalarımızı artırarak daha detaylı veri elde etmeye çalışıyoruz. Elde edilen bu veriler ışığında iyileştirme potansiyeli olan alanlar tespit edilerek projeler geliştirilmektedir. Projelerin sonuçlanması ile birlikte ton başına tüketimimizi 2020 yılına kadar %10, 2025 yılına kadar ise %15 iyileştirmeyi hedefliyoruz.

Diğer taraftan da çalışanlarımıza suyun verimli kullanılmasının önemi hakkında eğitimler verilmektedir.

3- Hammadde ve Ambalaj Yönetimi

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri' nin **12.si** olan Sorumlu Tüketim ve Üretim prensibi gereğince en önemli ham maddemiz olan kabuklu yumurtaları maksimum verimlilikle kullanmak için hem teknolojinin sunduğu olanaklardan yararlanıyor hem de çalışanlarımızı bilinçlendirmek için eğitimler düzenliyoruz.

Aşağıdaki grafiğe bakıldığında kırım verimliliğinin her geçen yıl küçük adımlarla ama istikrarlı bir iyileşme gösterdiğini görüyoruz.

Hedefimiz, bu değeri 2020 yılında %84' e, 2025 yılında ise %88' e yükseltmektir. Hedefimize ulaşmak için üretim sürecimizi detaylı bir şekilde inceleyerek iyileştirme noktalarını tespit ediyoruz. Bu iyileştirmeler için yapılması gerekenleri belirliyor, hemen uygulanabilecek olanları uyguluyor, zaman ve/veya yatırım gerekenleri projelendirerek planlarımıza dahil ediyoruz.

Ayrıca ambalaj fireleri üzerinde benzer çalışmalar yaparak 2025 yılına kadar fireleri %50 oranında azaltarak atık oluşumunu minimize etmeyi hedefliyoruz. Nihai hedefimiz atık oluşum sebeplerini ortadan kaldırarak atık oluşumunu sıfırlamaktır.

4- Atık ve Atık Su Yönetimi

Çevre Yönetim Sistemi' nin en önemli bileşenlerinden birisi de atık yönetimidir. Sürdürülebilirlik felsefemiz gereği birincil amacımız hammadde ve malzeme verimliliğini en üst düzeye çıkararak ve atık oluşum noktalarını sürekli kontrol altında tutarak mümkün olduğu kadar az atık üretmektir. İkincil amacımız ise oluşan atıkları mümkün olduğu kadar yüksek oranda geri dönüşüme kazandırmaktır. Nihai amacımız ise sıfır atık oluşumunu sağlamaktır.

Atık çeşitlerimizi aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- 1- Yumurta kabuğu (Ayrı bir başlık altında bahsedilmiştir.)
- 2- Diğer üretim atıkları (viyoller, ambalaj, kağıt, karton, plastik, tahta v.b)
- 3- Tehlikeli atıklar (kimyasal bidonları, makine yağları, vb)
- 4- Tıbbi atıklar (laboratuvar atıkları)
- 5- Atık su

Diğer üretim atıklarımız (ambalaj, kağıt, karton, plastik, tahta v.b) cinslerine göre tasnif edilerek geçici atık depolama sahasında tutulmakta ve belli aralıklarla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş lisanslı firmalar tarafından geri kazanılmak üzere toplanmaktadır.

Tesisimizdeki tehlikeli atıklar (çoğunlukla kimyasalların ve yağların konteynırları) ve tıbbi atık kapsamına giren laboratuvar atıklarımız yine lisanslı firmalar tarafından yasal düzenlemelere uygun bir şekilde belirli aralıklarla toplanmaktadır.

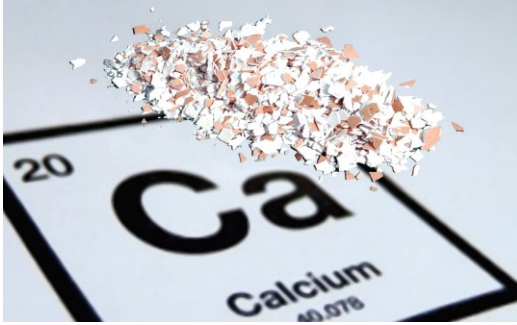
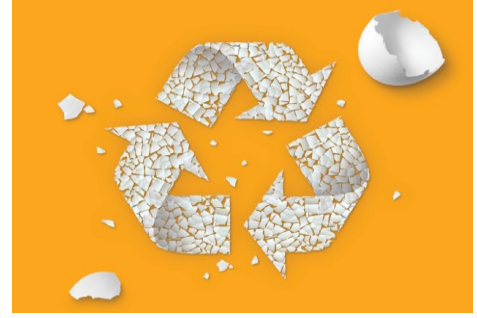
Tesisimizin kendine ait bir arıtma ünitesi bulunmamaktadır. Oluşan atık su, faaliyetlerimizin başlangıcından bu yana, içinde bulunduğumuz Konya Organize Sanayi (KOS) Arıtma Tesisi' ne gönderilmektedir. İşletmelerin atık sularını KOS Arıtma Tesisi' ne gönderebilmesi için atık suyun belli parametrelere uygun olması gerekmektedir. Atık suyumuzun kalitesi KOS yetkilileri tarafından kontrol edildiği gibi tarafımızdan da belli aralıklarla bağımsız kuruluşlara analize gönderilerek parametreler kontrol altında tutulmaktadır.

Sürdürülebilir çevre konusuna ve kanunlara uyumlu faaliyet göstermeye önem verdiğimiz için çevre ile ilgili tüm süreçleri takip etmek üzere, bu konuda uzman olan profesyonel çevre danışmanlık firmaları ile sözleşmeli olarak çalışılmaktadır.

4-a Yumurta Kabuğu

Anako, kuruluşundan itibaren içerisinde var olan yenilikçilik, duyarlılık ve sürdürülebilirlik değerlerinin ve liderlik misyonunun bir yansıması olarak pastörize sıvı yumurta üreticileri arasında bir ilki gerçekleştirerek Konya' daki tesisimizin bünyesinde "Kabuk Kurutma ve Öğütme" ünitesi kurmuştur. Kurutma ünitesi 2012 yılında, öğütme ünitesi ise 2013 yılında devreye alınmıştır.

Bu ünite üretimimizin en önemli atık kalemi olan yumurta kabuğunu atık olmaktan çıkarıp değerlendirmek amacıyla kurulmuştur. Burada kırım makinesinden gelen yumurta kabukları öğütüldükten ve 140°C’ de steril edildikten sonra istenilen ebatlara uygun olacak şekilde eleklerden geçirilir ve sonrasında paketlenir.

2018’ e kadar Organik Kalsiyum olarak adlandırılan, 2018’ de yapılan isim değişikliği ile FarmON olarak piyasaya sunulan önemli bir yan ürün elde edilmektedir. Zengin kalsiyum içeriği nedeniyle daha çok yem katkı maddesi olarak kullanılan bu ürün, toprak zenginleştirici olarak hatta gelişmiş proseslerle gıda katkı maddesi olarak da kullanılabilir.

Atık yönetimi ile ilgili olarak nihai hedefimiz Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın 2017 yılında sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde oluşan atıkları kontrol altına almak ve gelecek nesillere daha temiz ve yaşanabilir bir dünya bırakmak adına hayata geçirdiği “Sıfır Atık Projesi” ne dahil olarak geri kazanılamayan atık miktarını sıfırlamaktır.

II- İNOVASYON

İnovasyon sürdürülebilir büyüme için en önemli gerekliliklerden biridir. Anako inovasyonel (yenilikçi) yaklaşımını sadece yeni ürün geliştirmede değil operasyonel tüm süreçlerde sergilemektedir.

Yeni Ürün Geliştirme

İnovasyon aşamasında sektörümüzün talep ve ihtiyaçlarını göz önüne alarak mevcut ürünlerimizin kalitesini sürekli kontrol ederek, toplam kalite anlayışından ödün vermeden çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Yumurtanın, fonksiyonlarına göre çeşitlendirilerek kullanılabilir olması başlı başına bir inovasyondur ve bunun gelişimi için çaba göstermek Anako' nun temel inovasyon prensipleri arasındadır.

Ürünlerle ilgili AR-GE çalışmalarımızı, pazarlamadan üretime, tedarik zincirinden satışa tüm birimlerimiz, iş birliği içerisinde yürütüyoruz. Ürünlerle ilgili inovatif çalışmalarımız hem kurumsal hedeflerimize ulaşmamızı sağlamakta hem de paydaşlarımızın ihtiyaç ve beklentilerine hızlı cevap vermemize katkıda bulunmaktadır.

Yeni ürün geliştirme çalışmalarımız müşteri taleplerini, piyasa analizlerini, pazar araştırmalarını ve uluslararası trendleri sürekli olarak takip eden AR-GE departmanımız tarafından yürütülmektedir. Özellikle pişmeye hazır yumurtalı ürünler (cook&eat) alanında birçok çalışma yapılmıştır. Türkçe' ye çırpılmış yumurta olarak çevrilen scrambled egg ürününü sektörümüze Anako kazandırmıştır. Bu çalışmalarımızla, müşterilerimizin ihtiyaçlarının tam ve doğru bir şekilde karşılanması kadar sürdürülebilirlik felsefesi doğrultusunda dünyamız için çok önemli bir besin maddesi olan yumurtanın maksimum verimlilikle ve doğru bir şekilde kullanılması da hedeflenmektedir.

2018 yılında yine Benegg şemsiye markamız altında yepyeni bir ürün üretilmiş ve Benegg Omlet markası ile piyasaya sunulmuştur. Benegg Omlet de pişmeye hazır bir üründür. Bu ürünümüzü diğer ürünlerimizden ayıran özelliği donuk bir ürün olmasıdır. Donuk bir ürün olduğu için -18°C' de muhafaza edildiği sürece 1 yıl boyunca kullanılabilir. Bu özelliği raf ömrü nedeniyle stok yönetiminde problemler yaşayan birçok paydaşımıza çözüm olmuştur.

Liderlik yaklaşımımız ve inovasyona verdiğimiz önem sayesinde sektörde birçok ilki gerçekleştiriyoruz. Küresel gelişmeleri izleyerek kuralları belirliyor, gıda sektöründeki öncü pozisyonumuzu sektörü dönüştürmek için kullanıyoruz. 2019 yılında da bir veya iki yeni ürünü piyasaya sunmayı planlıyoruz.

Sistem Geliştirme

Anako, inovasyonel yaklaşımı nedeniyle teknolojiye yatırım yapmaya devam etmekte ve günümüzün en sık duyulan terimi olan “Sanayi 4.0” için adımlarını güçlendirmektedir.

2015 yılında mevcut CRM (Customer Relations Management – Müşteri İlişkileri Yönetimi) sisteminin büyüyen ve gelişen yapımız için yetersiz kaldığı görülmüş, 2016 yılında daha kapsamlı ve kullanışlı yeni bir CRM kullanılmaya başlanmıştır. Şu anda sipariş yönetimi, dış depo yönetimi, müşteri memnuniyeti yönetimi süreçlerimiz CRM ve Logo programlarının entegrasyonu ile otomatik olarak yürütülmektedir. Ayrıca nihai kullanıcılarımızın satış verileri takip edilebilme, satış yoğunluklarının harita üzerinde gözlemlenebilmesi sonucunda pazarlama ile ilgili analizler daha doğru bir şekilde yapılabilmektedir. Yine CRM’ de bulunan toplu mesaj gönderme özelliği sayesinde müşterilerimize ve/veya nihai kullanıcılarımıza herhangi bir konuda (haftalık fiyat listeleri, kampanyalar, promosyonlar, v.b) aynı anda, ortak veya farklı farklı duyurular yapılabilmektedir.

CRM sisteminin önemli getirilerinden biri de satın alma, üretim, kalite güvence, depolama ve sevkiyat süreçleri tarafından aktif olarak kullanılan “Logo” programı ile entegre edilebilmesi sayesinde oluşturulan raporlama sistemi ile yönetimin her türlü bilgiye anlık olarak ulaşabilmesini sağlamasıdır.

Yapılan bu yatırımla şirketimiz patentli iki marka kazanmıştır; **sevk^{egg}** ve **mustere^{egg}**.

sevk^{egg}

CRM, Logo ve Arvento’ nun entegre çalıştığı bir sistemdir. Bu sistem sayesinde ürün fabrikamızdan çıkınca müşterilerimize otomatik mesaj gitmekte ve ürün çeşidi, miktarı, irsaliye numarası, ürün analiz sertifikası ve tahmini varış saati bilgileri verilmektedir. Ayrıca müşterilerimiz bu mesajın içindeki linke tıkladıklarında Arvento araç takip sistemine bağlanarak araçlarının anlık olarak nerede olduğunu takip edebilmektedirler.

mustere^{egg}

CRM ve Logo’ nun entegre çalıştığı bir sistemdir. Bu sistem ile müşteri memnuniyet yönetimi süreci tamamıyla elektronik ortamda yürütülmektedir. Müşterilerimiz tarafından bize ulaştırılan dilek ve şikayetler MüşterEgg sisteminde toplanmakta ve müşterilerimiz süreçle ilgili olarak yine sistem üzerinden bilgilendirilmektedir. Toplanan bu verilerle istenilen detayda raporlama yapılabilmekte, ürün ve sistem geliştirme çalışmalarımız için bize temel teşkil etmektedir.

III- DEĞER ZİNCİRİ

Değer zincirimiz hammadde/malzeme/hizmet tedarikinden atıkların bertaraf edilmesine kadar tüm süreçleri kapsamaktadır. Tedarikçilerimiz, tüm çalışanlarımız, müşterilerimiz ve ürünlerin ulaştığı tüm nihai kullanıcılarımız, paydaşlarımız ve dolayısıyla bu zincirin doğal halkaları olarak değerlendirilmektedir. Paydaşlarımızla kurduğumuz doğru iletişim sayesinde işle ilgili beklentilerin optimum seviyede karşılanmasını sağlarken sürdürülebilir bir dünya ve toplum için de birlikte çalışmalar yapmaya çaba göstermekteyiz. Temel değerlerimizden biri olan kapsayıcılık gereği ve BM SKH' nin 12. si olan sürdürülebilir üretim ve tüketimi yaymak, 2. si olan açıklıkla mücadele için sürdürülebilir tarım uygulamaları bulmak ve yaygınlaştırmak, 17. si olan hedefler için ortaklıklar doğrultusunda sürdürülebilirlik çalışmalarımız değer zincirimizin tümünü kapsamaktadır.

Hedeflerimize ve stratejimize uyum gösterebilecek doğru tedarikçi ve müşteri seçimi, ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirliğimiz üzerinde önemli bir etkiye sahip oldukları için önem verdiğimiz bir konu başlığıdır. Bu nedenle tedarikçi seçim ve değerlendirme süreçlerimizde özellikle ham madde, ürüne temas eden malzeme ve kimyasallar gibi kritik alımlar yaptığımız firmalar, öncelikle Kalite Yönetim Sistemi ve Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi' nin varlığı ve bu yönetim sistemlerinin etkin bir şekilde uygulanıyor olması açısından değerlendirilmektedir. Bunların yanında "insana yakışır iş" anlayışı ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi prensipleri gereğince insan hakları, iş sağlığı ve güvenliği, çalışma koşulları, çevre, ham madde tedariki ve sosyal uygunluk alanlarında da tedarikçilerimiz değerlendirilmeye başlanmıştır. Bu amaçla "**Anako Sosyal Uygunluk Politikası**" ve "**Anako Tedarik Zinciri Politikası**" hazırlanmış ve öncelikle işimizi en çok etkileyen tedarikçilerimiz ile paylaşılmıştır. Tedarik Yönetimi Sistemi' nde belirlediğimiz kriterlere göre seçilen belli başlı tedarikçilerimizi, en az yılda bir kere yine bu kriterler açısından denetliyor ve tespit edilen iyileştirme fırsatları konusunda firmalara destek oluyoruz. Ayrıca bu denetleme sonuçlarının tedarikçilerin yıllık puanlamasına olan etkisini yüksek tutarak sonuçlarının zorlayıcı olması ve böylece tedarikçilerimizi geliştirmesi için çaba gösteriyoruz.

Müşteri seçimlerimizde ve müşterilerimize yaptığımız yıllık ziyaretlerimizde de benzer değerlendirmeler yapılmaktadır. Değerlendirmeler sonrasında gelişim gerektiren alanlarda çözüm yolları bulmak ve bunları uygulamak aşamalarında kendilerine destek olunmaktadır. Bu uygulamalarla ürünümüzün doğru şekilde depolanıp dağıtımının yapılmasını sağlamayı, iade ve imha miktarlarını düşürmeyi ve böylece sürdürülebilir üretim ve tüketim hedefine de katkı sağlamayı amaçlamaktayız.

Müşterilerimiz belirli aralıklarla ziyaret edilmekte, bu ziyaretlerde müşterilerimiz Kalite ve Gıda Güvenliği Yönetim Sistemleri'nin gerekleri, İSG ve Çevre Mevzuat uygulamaları açısından değerlendirilmektedir. Değerlendirme sonuçları müşterilerimizle paylaşmakta, geliştirme fırsatı olan hususlar için iş birliğine hazır olduğumuz kendilerine iletilmektedir.

Ayrıca 2020 yılı sonuna kadar tedarikçilerimizle "Sürdürülebilirlik için Elele" adını verdiğimiz bir projeyi hayata geçirmeyi hedeflemekteyiz. Bu proje kapsamında tedarikçilerimizle kalite ve gıda güvenliği sistemleri gibi konularda eğitimler ve çalıştaylar düzenleyerek 1- üretimdeki hata oranlarını düşürerek, 2- hataların sevkiyat öncesinde tespit edilmesi sonucunda iade miktarlarını düşürerek sürdürülebilir üretim ve tüketime katkı sağlamayı hedeflemekteyiz.

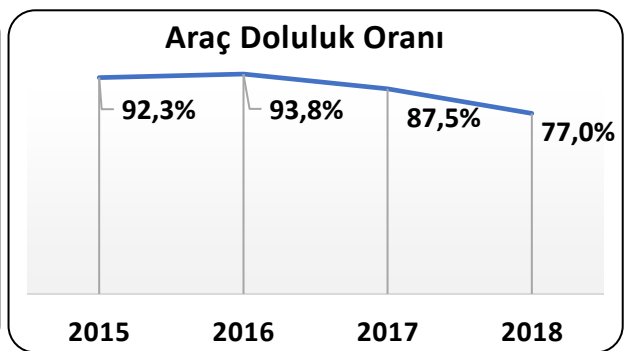
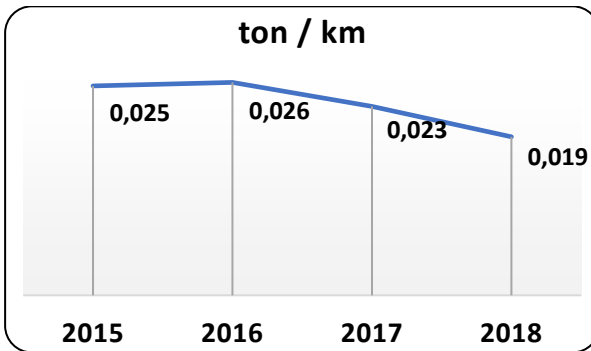
Lojistik Ağımız

Sevkiyat ağıımızı daha etkin ve verimli hale getirmek ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik çalışmalarımızın önemli bir başlığını oluşturmaktadır.

Lojistik faaliyetlerimiz dışarıdan hizmet olarak yürütülmektedir. Ürünlerimiz Konya’ da bulunan üretim tesisimizden Ankara, İstanbul, İzmir, Konya, Bursa, Antalya, Muğla, Kocaeli, Zonguldak, Çanakkale ve Eskişehir illerindeki 26 bayimize ve Eskişehir, Karaman, Gaziantep ve İstanbul illerindeki endüstriyel ölçekli müşterilerimize sevk edilmektedir. Bütün sevkiyatlarımızda frigofirik (0-4°C soğutmalı) araçlar kullanılmaktadır. TIR’lar kadar kamyonların da kullanıldığı sevkiyatlarımızda, yıllar içinde kamyon kullanımını giderek azalttık ve 2018 yılında tamamen bıraktık, tüm sevkiyatlarımızı TIR’larla yapmaya başladık.

Sefer Adedi	Kamyon	TIR	TIR %
2015	249	804	76%
2016	153	925	86%
2017	26	836	97%
2018	0	698	100%

Bunun haricinde 2017 ve 2018 yıllarında geçmiş yıllara ait veriler incelenip mevcut durum tespit edilmiş ve iyileştirme alanları belirlenmiştir. Lojistik faaliyetlerimizde yapılacak iyileştirmelerin ekonomik getirileri olduğu kadar sera gazı salımımızı azaltacağını ve karbon ayak izimizi düşüreceğini bilmek bize heyecan vermektedir. 2019 yılında sadece ürünlerimizin sevkiyatı ile ilgili projelerimizi hayata geçirerek yani rut optimizasyonu yaparak, araç doluluk oranlarını artırarak, ölü nakliye sayısını düşürerek ton/km oranımızı artırıp lojistik kaynaklı karbon salımını (karbon ayak izimizi) düşürmeyi ve ekonomik ve çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlamayı hedefliyoruz. Sonraki yıllarda bu projelerimizin alanını genişletip tedarikçilerimizle ortak çalışmalar yaparak en büyük hammaddemiz olan yumurta sevkiyatlarını da kapsamımıza almayı amaçlıyoruz.

Yerel Ekonomiye Katkı

Anako, tüm satın alımlarının yaklaşık %80’ ini oluşturan hammadde alımlarında yerel üreticilerle çalışmaya büyük önem vermektedir. Hammadde satın alımlarının yaklaşık %40’ ı Konya’ daki yumurta üreticilerinden yapılmaktadır. İhtiyacın kalan kısmı ise ekonomik ve çevresel

sürdürülebilirlik hedefleri göz önünde bulundurularak Afyon, Ankara, Kayseri, Bursa gibi yakın illerdeki tedarikçilerden karşılanmaktadır.

Bunun yanında lojistik hizmeti, yemek hizmeti, personel servis hizmeti gibi birçok hizmet alımlarında da yerel ekonomiyi desteklemek amacıyla yerel tedarikçiler ile çalışılmaktadır.

“Yerinde istihdam” politikasını uygulayan Anako, tüm operasyonları için gerekli iş gücünü, mavi veya beyaz yaka fark etmeksizin, ilgili pozisyonun gerektirdiği nitelikler dahilinde ihtiyacın olduğu bölgedeki insan kaynağından sağlamaktadır.

Anako tedarikçilerini alınan mal ya da hizmetin kritikliği, ürüne direk etkisi, insan sağlığına direk etkisi gibi kriterlere göre sınıflandırmakta ve bu sınıfa giren tedarikçiler için belirlenen hususlara göre değerlendirmektedir. Bu değerlendirmeler tedarikçi seçimlerinde ve iş ilişkisinin devamlılığında oldukça dikkate alınmaktadır. Kalite Yönetim Sistemi, Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, Çevre Yönetim Sistemi, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi gibi sistemlerin varlığı ve uygulamaların etkinliği tedarikçi seçimlerinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu sebeptir ki dolaylı bir şekilde de olsa özellikle yerel tedarikçilerimizin gelişimine ve daha üst tedarikçi sınıflarına yükselmelerine yardımcı olduğumuzu düşünüyoruz.

IV- ÇALIŞANLAR

Sürdürülebilirliğin temel ilkelerinden olan toplum için yararlı olmanın ve mutlu bir toplum yaratmanın yolunun yine sürdürülebilirliğin temel ilkelerinden biri olan çalışanlarını geliştirmekten ve mutlu etmekten geçtiğinin bilincinde faaliyetlerimizi devam ettiriyoruz.

Şirketimizde toplu iş sözleşmesi kapsamında çalışmamız bulunmamaktadır. Tüm süreçlerimizi Anako bordrolu kendi çalışanlarımız ile yürütmekteyiz. Sadece Konya'daki üretim tesisimizde yemek ve personel servis hizmetleri taşeron firmalardan alınmaktadır.

Üretim ve satış hacrimizde herhangi bir şekilde mevsimsellik söz konusu değildir.

Anako ekonomik, çevresel ve sosyal hedeflerine ulaşmak için çalışanlarının kurumsal bağlılığı ve sürekliliğinin son derece önemli olduğunun bilincindedir. Bu nedenle kurulduğumuz ilk günden itibaren cinsiyet, dil, din, mezhep, renk, ırk, siyasi düşünce, felsefi inanç ve benzeri ayrımcılıkların karşısında durarak, farklılıklara saygı duyarak, iş sağlığı ve güvenliğine azami önem ve dikkati vererek, çalışma şartlarını ve ortamını sürekli iyileştirerek, kişisel ve mesleki eğitime önem vererek, iç iletişim yöntemlerini geliştirerek ortak hedeflerimiz için iş birliği içerisinde çalışıyoruz.

Her çalışmamızı ayrı bir değer olarak görüyoruz. Çalışanlar arasındaki farklılıkların doğru yönetildiğinde sinerji yarattığına, işin yapılışına farklı bakış açıları kazandırdığına inanıyoruz ve bu farklılıkları işimizi daha iyi yapabilmek için değerlendiriyoruz. Çalışmamıza önerilerini sunma fırsatları tanıyarak iş yapış süreçlerimize aktif olarak katılımlarını sağlıyoruz.

Bu konuda şimdiye kadar yapılan çalışmaların ve iyileştirmelerin sonrasında paydaşlarımızın da talebi doğrultusunda bağımsız bir denetleme kuruluşu tarafından SMETA 6.0 (Sedex Members Ethical Trade Audit) "Sedex Üyeleri Etik Ticaret Denetlemesi" geçirdik. SMETA 6.0 denetlemesi kuruluşların faaliyetlerini yürütürken

- *Çalışma Standartları,
- *Sağlık ve Güvenlik,
- *Çevre Ahlakı ve
- *İş Ahlakı

konularında belirlenmiş ve UNGC 10 Prensipleri'ne tam paralellik gösteren kurallara uygun çalışıp çalışmadıklarını sorgulayan bir denetlemedir. Anako bu denetlemeler sonrasında 2018 yılının Şubat ayında "0" hata puanı ile SMETA 6.0 gerekliliklerine uyumlu çalıştığını belgelemenin haklı sevincini ve gururunu yaşamaktadır.

Bu çalışmalarımız çerçevesinde özellikle üzerinde durduğumuz konulardan biri de cinsiyet ayrımcılığıdır. Hiçbir çalışmamıza cinsiyetinden dolayı farklı muamele edilmemesi için sistemsel önlemlerimizi alıyoruz. Cinsiyet, İnsan Kaynakları Yönetimimizde hiçbir şekilde herhangi bir konuda belirleyici kriter değildir.

Çalışan Profili

- **Kategoriye ve toplumsal cinsiyete göre çalışan oranı**

2018 yılı itibariyle üretim, genel müdürlük ve satış organizasyonlarımızda toplam 89 kişi istihdam ediyoruz. Tüm çalışanlar arasında mavi yaka çalışan oranımız **%53**, beyaz yaka çalışan oranımız ise **%47** dir.

Kadın çalışan oranımız tüm çalışanlarımız için **%22**, mavi yaka çalışanlarımız için **%19**, beyaz yaka çalışanlarımız için **%26** dır.

Çalışan Sayısı	Kadın				Erkek				Toplam			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Beyaz yaka	10	12	14	11	23	23	32	31	33	35	46	42
Mavi yaka	10	12	7	9	50	52	41	38	60	64	48	47
Toplam	20	24	21	20	73	75	73	69	93	99	94	89

Kadın çalışanlarımızı yöneticilik kademelerinde görevlendirmeye oldukça önem veriyoruz. 2015 yılından itibaren artan bir grafik gösteren ve 2017 yılında **%42**' ye ulaşan kadın yönetici oranımız, 2018 yılında 3 kadın yöneticimizin aramızdan ayrılması sonucunda **%29**'a gerilemiştir. Birçok firmadan daha yüksek olan bu oranımızı önümüzdeki yıllarda tekrar artırmayı hedefliyoruz.

Yönetimde Fırsat Eşitliği	Kadın				Toplam			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Yönetimde Çalışan Sayısı	6	7	8	5	20	18	19	17
Kadın Yönetici Oranı	30%	39%	42%	29%				

- **Çalışma sürelerine göre çalışan oranı**

İşe alımlarla firmamıza kazandırdığımız alanında uzman çalışanlarımızla veya şirket bünyemize katıldıktan sonra çalışma süresi boyunca alanlarında uzmanlaşmış çalışanlarımızla karşılıklı memnuniyetle uzun yıllar çalışmak için sistemler geliştiriyoruz. Çalışanlarımızla uzun yıllar süren birliktelikler kurmak hem kurumsal kültürün oluşması ve sürekliliği için hem de pastörize sıvı yumurta üretimi oldukça spesifik ve hassas bir üretim olduğu için bizim için ayrıca önem taşımaktadır.

Aşağıdaki tablolarda da görüleceği gibi beyaz yaka çalışanlarımızın **%33**' ü 5 yıl ve daha uzun süredir bizimle birlikteler. Bu oranı, beyaz yaka çalışanlarımızın çoğu yönetici oldukları için kurumsal kültür açısından iyi bir oran olarak değerlendiriyoruz.

Mavi yakada ise çalışanlarımızın **%83**' ü 5 yıl ve daha kısa süredir bizimle olan çalışanlarımızdır. Bunun başlıca sebebi vasıfsız işçi olarak çalışan çoğu genç yaşlardaki arkadaşlarımızın işe başladıktan kısa süre sonra genellikle şahsi sebeplerle (vardiyalı çalışmaya uyum sağlayamama, yumurta kokusu, vb.) işten ayrılmalardır. Bu sonuçta Konya' nın bir sanayi şehri olması sebebiyle iş imkanının diğer illere göre daha çok olmasının da etkisi büyüktür.

Çalışma Sürelerine Göre Çalışan Sayısı ve Oranı
(Beyaz yaka)

	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
0 - 5 yıl	31	32	30	28	94%	91%	65%	67%
5 - 10 yıl	-	1	14	12		3%	30%	29%
10 yıl ve üzeri	2	2	2	2	6%	6%	4%	5%
Toplam	33	35	46	42				

Çalışma Sürelerine Göre Çalışan Sayısı ve Oranı
(Mavi yaka)

	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
0 - 5 yıl	57	62	41	39	95%	97%	85%	83%
5 - 10 yıl	3	2	7	6	5%	3%	15%	13%
10 yıl ve üzeri	-	-	-	2				4%
Toplam	60	64	48	47				

- **Çalışanların yaş gruplarına göre dağılımı**

Aşağıdaki tabloda çalışanlarımızın yaş gruplarına göre dağılımlarını görebilirsiniz.

	18-30		31-50		50+		Toplam		Genel Toplam
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
2015	6	26	14	44	-	3	20	73	93
2016	6	25	18	47	-	3	24	75	99
2017	7	20	14	48	-	5	21	73	94
2018	9	20	11	45	-	4	20	69	89

Tablodan da anlaşılacağı üzere 2018 yılı itibariyle kadın çalışanlarımızın %45'i 30 yaş altındadır ve toplam kadın çalışanlarımızın yaş ortalaması 34'dür. Erkek çalışanlarımızın ise %29'u 30 yaş altındadır ve toplam yaş ortalaması 35'dir.

Önümüzdeki yıllarda yapılacak işe alımlarla yaş ortalamasını düşürmek hedeflenmektedir.

- **Çalışan devir oranı**

Son iki yıldır yenilenen İK stratejimizle birlikte, mevcut durumun tespitine yönelik yapılan çalışmalar sonucunda çalışan devir oranımızın özellikle mavi yaka için yüksek olduğu görüldü.

İşe Başlayan ve İşten Ayrılan Personel Sayısı (Toplam)

	2015		2016		2017		2018	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
İşten ayrılan	5	46	11	53	7	19	3	20
İşe başlayan	15	55	12	56	2	18	3	19

Çalışan Devir Oranı

	2015	2016	2017	2018
Mavi Yaka	83%	94%	40%	28%
Beyaz Yaka	11%	19%	6%	23%

Bu durumun sebepleri üzerine çalışanlarla görüşmeler yapılmış ve tespit edilen iyileştirme noktaları üzerine projeler başlatılmıştır. Bu projelerin bir kısmının sonuçlarının alınması ile birlikte mavi yaka çalışanlar için 2016'da %94 olan çalışan devir oranı büyük bir düşüş göstererek 2017' de %40, 2018' de %28 olmuştur.

Yapılan çalışmalar beyaz yaka çalışanlar için de meyvelerini vermiş ve çalışan devir oranı 2017 yılında bir önceki yıla göre %68' lik bir iyileşme ile %6 olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılında yaşanan bazı operasyonel değişiklikler nedeniyle bu oran %23 olarak gerçekleşmiştir.

Çalışan devir oranlarının düşük olması İK çalışanlarımızın sistem geliştirme ve çalışan memnuniyetini artırma gibi diğer İK süreçlerine daha fazla zaman ayırmalarını sağlayacak, işe alım ve çalışan eğitimi maliyetlerinin düşmesine neden olacaktır.

- **Bölgelere göre çalışan sayısı**

2018 yıl sonu itibariyle çalışanlarımızın bölgelere göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Bölüm	Şehir	Kadın		Erkek		Toplam	
		Mavi	Beyaz	Mavi	Beyaz	Mavi	Beyaz
Fabrika	Konya	9	6	43	9	52	15
Genel Müdürlük	Ankara	-	3	-	4	-	7
Satış	Ankara	-	1	-	-	-	1
	İstanbul	-	-	-	3	-	3
	İzmir	-	-	-	3	-	3
	Antalya	-	-	-	1	-	1
	Bursa	-	-	-	1	-	1
	Muğla	-	-	-	1	-	1
	İzmit	-	-	-	1	-	1
TOPLAM		9	10	43	23	52	33

- **Doğum İzni**

2015 ve 2016 yıllarında sadece birer çalışanımız doğum iznine ayrılmış, doğum izni sonrasında çalışmaya devam etmişlerdir. 2017 yılında doğum iznine ayrılan çalışanımız olmamıştır. 2018 yılında ise sadece bir çalışanımız doğum iznine ayrılmış, izin sonrası çalışmaya devam etmiştir.

Çalışan Hakları

Anako Yumurta kurulduğundan bu yana çalışanlarının insani ve yasal haklarına azami dikkati ve özeni göstermiştir. Çalışan adaylarının tabi olduğu işe alım süreçlerimizde ve çalışanımız olduktan sonra şirket içindeki İK süreçlerimizde dil, din, mezhep, siyasi görüş, cinsiyet, yaş (+18 olmak haricinde), medeni durum gibi kriterler hiçbir şekilde belirleyici olmamıştır. Hem iş başvurusunda bulunan adaylara hem de ücretlendirme, performans değerlendirme, terfi, atama, eğitim, kişisel gelişim gibi süreçlerde şirket çalışanlarına kesin bir fırsat eşitliği

sunulmaktadır. Bu süreçler **Anako İş Etiği Kodu** ve İK prosedürlerinde belirlenmiş koşullar dahilinde yürütülmektedir. Tüm çalışanlar en az yılda bir kez **Organizasyon El Kitabı** ve **İş Etiği Kodu** eğitimleri aracılığıyla bu kurallar hakkında bilgilendirilmektedir ve herhangi bir uygunsuzluk olduğunu düşündüklerinde rahatlıkla İK Bölümü' ne iletebilmektedirler. 2017 ve 2018 yıllarında bu konularda herhangi bir şikayet olmamıştır.

Anako çalışanlarla ilgili her konuda olduğu gibi çocuk istihdamı konusunda da 4857 sayılı İş Kanunu' na uygun olarak çalışmalarını yürütmektedir. 15 yaş altında hiçbir çalışmamız olmadığı gibi yasal olarak 15 yaşını doldurmuş kişileri genç çalışan olarak istihdam etmede bir sorun olmamasına rağmen Anako 18 yaşını doldurmamış personel çalıştırmama konusunda prensip kararı almıştır.

Şirketimizde tüm görevler için yetki ve sorumluluklar belirlenmiştir ve çalışanlardan normal mesai saatleri içinde bu görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri beklenir. Normal mesai saatleri de 4257 sayılı İş Kanunu' na göre düzenlenmekte ve çalışanlara duyurulmaktadır.

Herhangi bir sebeple fazla mesai yapılması gerektiğinde çalışanın da onayı alınarak fazla mesai yapılmaktadır. Bu ve benzeri kurallar tüm çalışanlara işe başladıkları an yazılı olarak bildirilmektedir. Şirketimizin çalışma kuralları ve çalışanların görev, yetki ve sorumlulukları tüm çalışanlarımızın ulaşabileceği ortak bir sistemde güncel olarak paylaşılmaktadır.

Çalışanlarımız sendikalaşma veya toplu pazarlık haklarını kullanma konusunda özgürdürler.

Anako çalışan hak ve özgürlüklerine riayet edeceğini "Etik Ticaret Girişimi Temel Şartları (Ethical Trading Initiative Base Code)"na uygun olarak hazırlanmış "Anako Sosyal Uygunluk Politikası" ile taahhüt etmektedir.

Anako 2017 yılında çalışan hakları ve memnuniyeti konularındaki çalışmalarını birkaç adım öteye taşımış ve Sedex 6.0 denetlemesi (bkz. Sayfa 27) ile bu çalışmalarını belgelemeye karar vermiştir. SKH' nden 8. si olan "İnsana yakışır iş" anlayışı ile çalışan bağlılığının artırılması ve her türlü ayrımcılık ve eşitsizlikle aktif olarak mücadele edilmesi, tüm çalışanların işyerindeki sağlık ve güvenliğinin sağlanması amacıyla birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda mevcut yapılan iyi uygulamalar dokümanite edilip sistematik hale getirilmiş, geliştirilmesi gereken konularda ise iyileştirmeler yapılmıştır.

Çalışanlarımıza sunduğumuz sosyal haklar ise aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Sosyal Haklar	Üst Düzey Yönetici	Beyaz Yaka	Mavi Yaka
Doğum İzni	X	X	X
Bayram Hediye Çeki	-	-	X
Yemek Yardımı	X	X	X
Yol Parası	-	X	X
Araba	X	X (Belirli pozisyonlar)	-
Evlenme Hediyesi	X	X	X
Doğum Hediyesi	X	X	X
Cep Telefonu	X	X (Belirli pozisyonlar)	-
Kıdem Teşvik İkramiyesi	X	X	X
Performans Primi	X	X (Belirli pozisyonlar)	-

İş Sağlığı ve Güvenliği

Gıda güvenliğine önem verdiğimiz kadar çalışanlarımızın sağlığına ve güvenliğine de önem veriyoruz. İşyeri tehlike sınıflandırma kriterlerine göre “az tehlikeli” olarak gruplandırılan tesisimizde iş sağlığı ve güvenliği (İSG) çalışmalarımızın temeli ve hedefi her zaman “sıfır kaza”dır. İş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemek, riskleri tam olarak ortadan kaldırmak ve/veya en aza indirmek için İSG gerekliliklerine tam uyuma özen gösteriyoruz. Çalışmalarımızı konuyla ilgili kanun, yönetmelik ve mevzuatlara uygun olarak yürütüyoruz. Bu kapsamda kadrolu çalışanların %100’ünü temsil eden **İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu**’muz bulunmaktadır. Ayrıca İSG konusunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş bir firmadan profesyonel hizmet alıyoruz. Bu hizmet kapsamında İSG Uzmanı haftalık, aylık ve yıllık kontrollerini yapmakta ve sonuçları raporlamaktadır. Bu raporlarda iyileştirilmesi gerektiği belirtilen konular İSG Kurulumuz tarafından değerlendirilmekte ve yönetimin de onayıyla gerekli önlemler beklemeden alınmaktadır. Yapılması gereken ancak acil olmayan ve yatırım gerektiren konular ise üst yönetimin aylık ve üç aylık değerlendirme toplantılarında gündeme alınarak karara bağlanmaktadır.

İSG Kurulu / Görev	Firma
İşveren / Vekili (Kalite Sistem Yöneticisi)	Anako
İdari İşler Müdürü	Anako
Çalışan Temsilcisi (2 kişi)	Anako
Destek Elemanı/Tedarik Zinciri Müdürü	Anako
Destek Elemanı/Satın Alma Sorumlusu	Anako
İSG Uzmanı	İSG Uzman Firma
İşyeri Hekimi	İSG Uzman Firma

İSG konusunda alınabilecek önleyici tedbirlerin en önemlilerinden biri de çalışanları konuyla ilgili bilinçlendirmektir. Bu nedenle çalışanların eğitimi konusuna çok önem veriyoruz. Tüm çalışanlarımız işe başlarken işyeri kuralları, iş etiği ilkeleri, kalite, hijyen ve çevresel kurallarla birlikte **İSG kuralları**yla ilgili de eğitim almaktadırlar. Ayrıca benzer eğitimler tüm çalışanlarımız için yıl içinde belirli aralıklarla tekrar edilmektedir.

İSG Eğitimleri Listesi

Eğitim Konu Başlığı	Süre	Katılımcı
İSG Teknik Eğitim	4 saat	Tüm çalışanlar
İSG Genel Eğitim	2 saat	Tüm çalışanlar
Temel İSG Mesleki Eğitim	2 saat	Tüm çalışanlar
İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışanın eğitimi	8 saat	Bölüm çalışanları
Çalışanın yapacağı iş ve işyerine özgü riskler ile koruyucu ve önleyici tedbirler eğitimi	2 saat	Tüm çalışanlar
Hijyen eğitimi	4 saat	Tüm çalışanlar
Taşeron firma çalışanlarına verilmesi gereken eğitim	2 saat	Bölüm çalışanları

Tesisimizde şimdiye kadar ölümlü bir kaza gerçekleşmemiştir. İş kazası sayımız her geçen yıl azalmaktadır. Tesisimizde gerçekleşen iş kazaları genellikle kişisel kural ihlalleri ve dikkatsizlikler sonucunda gerçekleşen ufak yaralanmalar şeklinde olmuştur. 2017 yılında sadece 1 tanesi yaralanmalı toplam 4 adet iş kazası gerçekleşmiş sadece 3 gün kaybı yaşanmıştır. 2018 yılında ise 3 adet yaralanmalı kaza yaşanmış toplam 9 gün kaybı yaşanmıştır.

	İş Kazaları							
	Yaralanmalı		Yaralanmasız		Kayıp Gün Sayısı		Kaza Sıklık Oranı	Kaza Ağırlık Oranı
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	TOPLAM	TOPLAM
2015	7	-	-	-	74	-	34,29	2,90
2016	3	-	1	-	9	-	18,08	0,33
2017	1	-	2	1	3	-	19,43	0,12
2018	3	-	-	-	9	-	15,53	0,37

Son iki (2) yılda iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili birçok iyileştirmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu iyileştirmeler sonrasında 2017 yılında alınan SMETA 6.0 Etik/Sosyal Uygunluk tetkiklerinde geliştirilmesi istenen birkaç nokta da tetkikler sonrasında giderilmiş, 2018 yılı ilk aylarında yapılan SMETA 6.0 tetkikinde sıfır uygunsuzluk alınmıştır. Sektörümüzde bu konuda denetlenmek için talepte bulunan ve “sıfır hata” ile başarılı olan ilk kuruluş olmanın gururunu yaşıyoruz.

Çalışan Gelişimi ve Performans Yönetimi

Çalışanlarımıza yıllık zorunlu eğitim planları çerçevesinde ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi, Çevre mevzuatı ve uyulması gereken kurallar, ISG mevzuatı ve uyulması gereken kurallar, Hijyen Kuralları, Pest Kontrol uygulamaları ve gereklilikleri hakkında bilgilendirme ve bilinçlendirme eğitimleri verilmiştir. Bunlara ilave olarak oryantasyon eğitimleri, iş başı eğitimleri, mesleki eğitimler verilerek çalışanlarımız desteklenmiştir.

Anako, sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşabilmek için çalışanlarına yatırım yapmanın ve mesleki eğitimlerin yanında kişisel gelişim eğitimlerinin de çok önemli ve gerekli olduğunu bilincindedir. Bu nedenle beyaz yaka çalışanlara 2015 yılından itibaren “Takım Çalışması ve İletişim” ve “Satış Eğitimi” gibi konularda da dış kaynaklı eğitimler verilmiştir. Bu tür eğitimlere gelecek yıllarda da devam edilecektir.

Şirket genelinde 2018 yılında toplam 462 saat eğitim verilmiş, toplam çalışan başına eğitim saati 5 saat olarak gerçekleşmiştir. Mavi yaka çalışan başına ortalama eğitim saati 6, beyaz yaka çalışan başına ortalama eğitim saati 4 olmuştur. Kadın çalışan başına verilen eğitim saati 8, erkek çalışan başına verilen eğitim saati 4,5 olarak gerçekleşmiştir.

- **Performans yönetim sistemi**

Firmamızda beyaz yaka çalışanlarımız için hedef bazlı bir performans sistemi kullanılmaktadır. Bu sistem ile çalışanlarımızın şirketin genel performansına ve varoluş amaçlarına sağladığı katkıyı artırmayı amaçlıyoruz. Bu şekilde çalışanlarımız da dönemsel hedefler nedeniyle yaptıkları işe kuşbakışı bakabilme yetisi edinmiş olmaktadırlar. Her sene başında karşılıklı mutabakat yöntemiyle çalışanlarımızın hedeflerini belirliyor, yıl içinde en az bir kere olmak üzere ara değerlendirme yapıyor ve yıl sonlarında hedeflerin gerçekleşme durumunu yine çalışanlarla karşılıklı görüşerek ve mutabakata vararak belirliyor, böylece yıllık performans değerlendirmesi sürecini tamamlamış oluyoruz.

Bu sistemde çalışanlara verilen hedefler sadece rutin işlerle ilgili olmamakta, kurumsal ve stratejik hedefler de verilerek çalışanlarımızın rutin işleri haricinde, sorumlu oldukları süreçlerdeki aksayan noktaları tespit ederek giderilmesi ve iyileştirilmesine yönelik projeler yürütmelerini sağlıyoruz. Böylece çalışanlarımızın yönetsel yetkinliklerini geliştirirken firmamızdaki süreçleri de daha verimli, daha efektif hale getirmeyi amaçlıyoruz.

Performans değerlendirmenin sonuçları çalışanlarımıza, sene başında belirlenen hedeflerin gerçekleşme yüzdesiyle orantılı olarak sağlanan maddi katkı olarak da yansıtılmaktadır. Adalet, eşitlik, eşit işe eşit ücret prensipleriyle ve her türlü ayrımcılıktan arındırılmış ücretlendirme sistemimiz haricinde performanslarına bağlı olarak çalışanlarımızı ödüllendiriyoruz.

Önümüzdeki 2 yıl içinde performans sistemimize yetkinlikleri de dahil etmeyi hedefliyoruz. Bunun için öncelikle tüm pozisyonlar için yetkinlikler sözlüğü oluşturulacak, bu sözlüğün ışığında pozisyonların gerektirdiği yetkinlikler tanımlanacak ve performans kontratına eklenecektir. Böylece çalışanlarımızın buldukları pozisyonun gerektirdiği yetkinliklerle ilgili eğitime/gelişime ihtiyaçları olup olmadığını görebilmeyi hedefliyoruz. Edinilen bu bilgiler çalışanlarımız için planlanacak kişisel gelişim eğitimlerine temel teşkil edecektir.

Çalışanlarla İletişim Yönetimi

Dilek/Şikayet Kutuları

Çalışanlarımız herhangi bir konudaki istek ve/veya şikayetlerini tesisimizde bulunan dilek/şikayet kutuları aracılığı ile isim vererek/vermeyerek iletebilmektedirler. Bu sayede her seviyedeki çalışanlarımızın istek ve/veya problemlerinden haberdar olabilmekte ve yönetim tarafından makul bulunan talepler için çözümler üretebilmekteyiz.

Benim İşçim Mail Adresi

Çalışanlarımız onların kullanımı için oluşturulan benimiscim@anako.com.tr e-posta adresini kullanarak duygu, düşünce, istek ve problemlerini yönetime ulaştırabilmektedirler. Bu e-postadan gelen mesajlar İK tarafından sınıflandırılmakta ve gerekli birimlere iletilmektedir.

Her durumda çalışanımız ile direkt irtibata geçilerek problemin çözümü için görüş alışverişinde bulunulmaktadır.

Ayrıca çalışan temsilcileri aylık olarak İK' ya çalışanların istek ve problemleri ile ilgili rapor göndermektedir.

Bunların haricinde yüz yüze iletişimin gücüne ve bağlayıcılığına inanan yönetimimiz ayda bir kere tüm çalışanlarımızla bir araya gelmektedir. Bu aylık toplantılarda çalışanlarımız dilek, şikayet, görüş ve önerilerini yöneticilerimize direkt iletme şansı yakalamaktadır.

V- TOPLUMSAL SORUMLULUK

Gıda Güvenliği

Anako Yumurta ve Ürünleri A.Ş. olarak insanoğlunun yüzyıllardır vazgeçemediği temel besin maddelerinden biri olan ve doğru işlenmediğinde insan sağlığı açısından riskler taşıyan bir ürün ile çalıştığımızın bilincinde olarak şirketimizin birincil önceliği her zaman müşterilerimize ve dolayısıyla tüketicilerimize güvenli ve sağlıklı ürünlerin ulaştırılması olmuştur. Amacımız müşterilerimize yasal düzenlemelere ve kalite standartlarına uygun bir şekilde üretilmiş, fonksiyonel, doğal, taze ve besin değerleri korunmuş ürünler sunmaktır.

İşletmemizde sektörümüzün tabi olduğu bütün yasal düzenlemelere uygun bir şekilde üretim yapılmaktadır. Yasal olarak kural koyucu/düzenleyici ve denetleyici olarak belirlenmiş kuruluşlar tarafından haberli/habersiz yapılan denetlemelerde 2017 ve 2018 yıllarında herhangi uyumsuzluk ve/veya uygunsuzluk görülmemiştir.

Kuruluşumuz ISO 9001:2015 ve ISO 22000 (HACCP) kalite belgelerine yani Kalite Yönetim ve Gıda Güvenliği Yönetim Sistemleri' ne sahiptir. Bu sistemlerin gereği olarak hammadde ve malzeme girişinden ürünümüzün müşterilerimize teslimatına kadar bütün süreçlerdeki riskler tanımlanmış, bu risklerin nasıl bertaraf edileceği ve nasıl mücadele edileceği ile ilgili sistemler kurulmuş, her türlü risk kontrol altına alınmıştır.

Bu belgelere ilave olarak 2016 yılında BRC (British Retail Consortium – İngiliz Perakendeciler Birliği) Global Gıda Standardı denetlemesi geçirilmiş ve B Grade başarı puanıyla BRC belgelendirilmesine hak kazanılmıştır. 2017 yılında gerçekleşen denetleme sonucunda başarı puanımız B Grade' den A Grade' e yükseltilmiş, 2018 yılında tekrarlanan denetlemede de yine A Grade başarı puanı elde edilmiştir.

Kalite ile ilgili sertifikalarımızın yanında Helal ve Kosher belgelerimizle de müşteri beklentilerine cevap vermeyi başarmış bulunuyoruz.

Sorumlu Pazarlama

Pazarlama faaliyetlerimiz de etik değerlere uygun bir şekilde yürütölmektedir. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından çıkarılan ürün/hizmet bilgisi düzenlemeleri ve etiketlemesiyle ilgili tüm yönetmelik ve kurallara tam olarak uyum gösteriyoruz. Ambalaj üzeri bilgileri, Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmelięi ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından çıkarılan Etiketleme Kılavuzu' nda belirtilen gerekliliklere tam olarak uyularak hazırlanmakta, böylece müşterilerimize muhafaza ve kullanım aşamalarında uyulması gereken kurallarla ilgili gerekli bilgilendirmeleri yaparak ürünümüzün doğru ve güvenli kullanımını garanti altına almaktayız.

Raporlamaya esas olan dönemde bu konuyla ilgili herhangi bir problem yaşanmamıştır.

Müşteri Memnuniyeti

Müşterilerimiz Türkiye' nin her yerinden alan kodu çevirmeden aranabilen 444 9 678 nolu Mutlu Aşçı Hattı' mızı arayarak ürünlerimizle ilgili her türlü talep ve şikayetlerini bize iletebilmektedirler. Tarafımıza ulaşan bütün talep ve şikayetler aciliyetine göre sınıflandırılmakta ve en geç 3 iş günü içerisinde sonuçlandırılarak müşterimize geri dönüş sağlanmaktadır. Müşteri şikayetleri süreci elektronik ortamda CRM (Customer Relationship Management) programı üzerinden yürütölmektedir. Şikayetler bu program sayesinde çeşitli şekillerde sınıflandırılabilmekte ve farklı şekillerde analizleri yapılabilmektedir. Böylece yaşanan problemlerin kök sebeplerinin tespit edilip giderilmesi yönündeki çalışmalarımıza temel teşkil etmektedir.

Sorumlu Tedarik Zinciri Yönetimi

Sürdürülebilir ve kaliteli tedarik bizim işimizin çok önemli bir parçası olduğu için önümüzdeki yıl "Sürdürülebilirlik için Elele" isimli bir projenin altyapısının oluşturulması ve takip eden yıl içinde de alımlarımızın %80' ini oluşturan tüm tedarikçilerimizin bu projeye dahil edilmesi planlanmaktadır. Bu proje kapsamında, dahil olan tedarikçilerimizin, Gıda Güvenliği, Hayvan Refahı gibi konu başlıklarının yanında Küresel İlkeler Sözleşmesi' nin kriterlerini de dahil ederek "Yasalara ve Kanunlara Uyum, İnsan Hakları, Adil Çalışma Şartları, Çevresel Sorumluluk, Yolsuzlukla Mücadele" gibi konularda da bilinçlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu konuların gereklilikleri ile ilgili bir tedarikçi protokolü hazırlanması ve hem mevcut hem de yeni tedarikçilerimize bu protokolün imzalatılması da bu projenin hedefleri arasındadır.

Anako 2017 Sürdürülebilirlik Raporu
GRI Standartları İçerik İndeksi - Temel

GRI Standart		Başlıklar	Sayfa No
GRI 101: TEMEL 2016			
GRI 102: GENEL BİLDİRİMLER 2016			
Kurumsal Profil			
102-1	Kuruluşun adı	Anako Hakkında	5-8
102-2	Birincil markalar, ürünler ve hizmetler	Anako Hakkında	5-8
102-3	Kuruluşun genel merkezinin bulunduğu yer	Anako Hakkında	5-8
102-5	Mülkiyetin ve kanuni yapının niteliği	Anako Hakkında	5-8
102-6	Hizmet verilen pazarlar	Anako Hakkında	5-8
102-7	Kuruluşun ölçeği	Anako Hakkında	5-8
102-8	Çalışanlar ile ilgili bilgiler	Çalışan Profili	29-32
102-9	Tedarik Zinciri	Değer Zinciri	26-28
102-10	Kuruluş ve tedarik zinciriyle ilgili gerçekleşen değişiklikler	Rapor Hakkında	9
102-11	İhtiyati yaklaşım veya ihtiyatlılık ilkesi	Etik İlkeler, Risk Yönetimi	13-14
102-13	Üyelikler	Üyelikler ve İş Birlikleri	11
102-14	En üst düzey karar mercii beyanı	Yönetimin Mesajı	3-4
Etik ve Dürüstlük			
102-16	Değerler, ilkeler, standartlar ve davranış normları	Anako Hakkında, Etik İlkeler	5-8, 13-14
Yönetişim			
102-18	Yönetişim yapısı	Sürdürülebilirlik Yönetimi	12-16
Paydaş Katılımı			
102-40	Paydaş gruplarının listesi	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme, Paydaşlarla İletişim	10-11
102-41	Toplu iş sözleşmesi anlaşmaları	Çalışanlar	29
102-42	Paydaşların belirlenmesi ve seçilmesi	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
102-43	Paydaş katılımı yaklaşımı	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
102-44	Kilit konular ve kaygılar	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
Raporlama			
102-45	Konsolide bilançolara veya eşdeğer belgelere dahil edilen bütün kurumlar	Rapor Hakkında	9
102-46	Rapor içeriği ve konu sınırlarının tanımlanması	Rapor Hakkında, Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz	9, 10-11, 15-16
102-47	Öncelikli konuların listesi	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
102-48	Önceki raporlara göre yeniden düzenlenen bilgi	Bu rapor şirketimizin ilk raporudur.	-
102-49	Raporlamadaki değişiklikler	Bu rapor şirketimizin ilk raporudur.	-
102-50	Raporlama periyodu	Rapor Hakkında	9
102-51	Önceki raporun tarihi	Bu rapor şirketimizin ilk raporudur.	-
102-52	Raporlama sıklığı	Yıllık	9
102-53	Rapor ve içeriği ile ilgili sorular için iletişim bilgileri	Rapor Hakkında	9
102-54	GRI Standartlarına göre seçilen uyumluluk seçeneği	Rapor Hakkında	9
102-55	GRI içerik dizini	Rapor Hakkında, GRI Standart İçerik İndeksi	9, 40-44
102-56	Dış güvence	Rapor Hakkında	9

ÖNCELİKLİ KONULAR				
GRI Standart			Başlıklar	Sayfa No
GRI 200 EKONOMİK STANDART SERİSİ 2016				
GRI 201 Ekonomik Performans 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik	12-13
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi	12-16
	201-1	Üretilen ve dağıtılan ekonomik değer	Anako Hakkında	5-8
GRI 203 Dolaylı Ekonomik Etki 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik	12-13
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi	12-16
	203-1	Altyapı yatırımları ve desteklenen servisler	Anako Hakkında, İnovasyon	5-8, 24-25
	203-2	Önemli dolaylı ekonomik etkiler	Anako Hakkında, İnovasyon, Değer Zinciri, Toplumsal Sorumluluk	5-8, 24-25, 26-28, 38-39
GRI 204 Satın Alma Uygulamaları 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik	12-13
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi	12-16
	204-1	Yerel tedarikçilere yapılan harcamaların oranı	Yerel Ekonomiye Katkı	27-28
GRI 205 Yolsuzlukla Mücadele 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik	12-13
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi	12-16
	205-2	Yolsuzlukla mücadele politikaları ve prosedürleri hakkında iletişim ve eğitim	Etik İlkeler, Değer Zinciri, Çalışanlar	13-14, 26, 29
GRI 206 Rekabete Aykırı Davranışlar 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik	12-13
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi	12-16
	206-1	Rekabete aykırı davranışlar, tröstleşme ve tekelleşme faaliyetleri için yasal işlemler	Etik ilkeler	13-14

ÖNCELİKLİ KONULAR				
GRI Standart			Başlıklar	Sayfa No
GRI 300 ÇEVRESEL STANDART SERİSİ 2016				
GRI 302 Enerji 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Çevre, Sürdürülebilirlik Taahhütlerimiz ve Hedeflerimiz/Çevre	12-13, 15, 17
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Çevre, Sürdürülebilirlik Taahhütlerimiz ve Hedeflerimiz/Çevre	12-13, 15, 17
	302-1	Kuruluş içi enerji tüketimi	İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi, Elektrik, Doğalgaz, Kurumsal Karbon Ayak izi	17-20
	302-3	Enerji yoğunluğu	İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi, Elektrik, Doğalgaz, Kurumsal Karbon Ayak izi	17-20
	302-4	Enerji tüketiminin azaltılması	İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi, Elektrik, Doğalgaz, Kurumsal Karbon Ayak izi	17-20
	302-5	Ürün ve hizmetlerde gerekli enerjinin azaltılması	İklim Değişikliği ile Mücadele ve Enerji Yönetimi, Elektrik, Doğalgaz, Kurumsal Karbon Ayak izi	17-20
GRI 303 Su 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Çevre, Sürdürülebilirlik Taahhütlerimiz ve Hedeflerimiz/Çevre	12-13, 15, 17
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Çevre, Sürdürülebilirlik Taahhütlerimiz ve Hedeflerimiz/Çevre	12-13, 15, 17
	303-1	Kaynak bazında su çekimi	Su Yönetimi	20-21
	303-3	Geri dönüştürülmüş ya da yeniden kullanılmış su	Su Yönetimi	20-21
GRI 305 Emisyonlar 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Çevre, Sürdürülebilirlik Taahhütlerimiz ve Hedeflerimiz/Çevre	12-13, 15, 17
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Çevre, Sürdürülebilirlik Taahhütlerimiz ve Hedeflerimiz/Çevre	12-13, 15, 17
	305-1	Direk (Kapsam 1) GHG emisyonları	Karbon Ayak İzi Yönetimi	19-20
	305-2	Dolaylı enerji (Kapsam 2) GHG emisyonları	Karbon Ayak İzi Yönetimi	19-20
	305-5	GHG emisyon azaltımı	Karbon Ayak İzi Yönetimi	19-20
GRI 306 Atıksular ve Atıklar 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Çevre, Sürdürülebilirlik Taahhütlerimiz ve Hedeflerimiz/Çevre	12-13, 15, 17
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Çevre, Sürdürülebilirlik Taahhütlerimiz ve Hedeflerimiz/Çevre	12-13, 15, 17
	306-1	Kalite ve varış yeri bakımından su deşarjı	Atık ve Atık Su Yönetimi	22-23
	306-2	Cinsine ve bertaraf yöntemine göre atıklar	Hammadde ve Ambalaj Yönetimi, Atık ve Atık Su Yönetimi	21-22
GRI 308 Tedarikçilerin Çevresel Bakımdan Değerlendirilmesi 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Değer Zinciri,	12-13, 26
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Değer Zinciri,	12-13, 26
	308-1	Çevresel kriterler kullanılarak elenmiş/taranmış yeni tedarikçiler	Değer Zinciri	26

ÖNCELİKLİ KONULAR				
GRI Standart			Başlıklar	Sayfa No
GRI 400 SOSYAL STANDARTLAR SERİSİ 2016				
GRI 401 İstihdam 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Etik İlkeler, Çalışanlar, Çalışan Hakları	13-14, 29, 32-33
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Etik İlkeler, Çalışanlar, Çalışan Hakları	13-14, 29, 32-33
	401-1	Yeni personel alımı ve personel değişim oranı	Çalışan Devir Oranı	31-32
	401-2	Geçici veya yarı zamanlı çalışanlara sağlanmayan ve tam zamanlı çalışanlara sağlanan yan haklar	Çalışan Hakları	32-33
	401-3	Doğum izni	Çalışan Profili/Doğum İzni	32
GRI 403 İş Sağlığı ve Güvenliği 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	403-1	Resmi müşterek yönetim-işçi sağlık ve güvenlik komitelerinde temsil edilenler ve yüzdesi	İş Sağlığı ve Güvenliği	34-35
	403-2	Yaralanma türleri ve yaralanma oranları, meslek hastalıkları, kayıp günler	İş Sağlığı ve Güvenliği	34-35
	403-3	Meslekleriyle ilgili hastalıkların görülme riski yüksek olan ve yüksek riskli işçiler	İş Sağlığı ve Güvenliği	34-35
GRI 404 Eğitim ve Öğretim 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	404-1	Kişi başına verilen ortalama eğitim saati	Çalışan Gelişimi ve Performans Yönetimi	35-37
	404-2	Kariyer, yetenek yönetimi ve yaşam boyu öğrenim programları	Çalışan Gelişimi ve Performans Yönetimi	35-37
	404-3	Cinsiyete ve çalışan kategorisine göre düzenli performans ve kariyer gelişim değerlendirmelerinden geçen çalışan yüzdesi	Çalışan Gelişimi ve Performans Yönetimi	35-37
GRI 405 Eşitlik ve Fırsat Eşitliği 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	405-1	Yönetişim organlarının ve çalışanlarının çeşitliliği	Çalışan Profili, Çalışanlarla İletişim Yönetimi	30-33, 37
GRI 406 Ayrımcılığın Önlenmesi 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	406-1	Ayrımcılık vakaları ve alınan düzeltici önleyici faaliyetler	Çalışan Hakları, Çalışanlarla İletişim Yönetimi	32-33, 37
GRI 407 Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Hakkı 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	407-1	Örgütlenme veya toplu pazarlık hakkı kullanma özgürlüğünün risk altında olabileceği operasyonlar ve tedarikçiler	Değer Zinciri, Çalışan Hakları, Çalışanlarla İletişim Yönetimi	26, 32-33, 37
GRI 408 İnsan Hakları Değerlendirmeleri 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	408-1	Çocuk işçi çalıştırma konusunda riskli görülen operasyon ve tedarikçiler	Değer Zinciri, Çalışan Hakları	26, 32-33
GRI 412 İnsan Hakları Değerlendirmeleri 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Çalışanlar, Çalışan Hakları	29, 32-33
	412-2	Çalışanların insan hakları politikası ve yöntemi hakkında eğitimi	Çalışan Hakları, Çalışanlarla İletişim Yönetimi	32-33, 37

ÖNCELİKLİ KONULAR				
GRI Standart		Başlıklar	Sayfa No	
GRI 400 SOSYAL STANDARTLAR SERİSİ 2016				
GRI 416 Müşteri Sağlığı ve Güvenliği 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Toplum	12, 16
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Toplum	12, 16
	416-1	Ürün ve hizmet kategorilerinde sağlık ve güvenlik etkileri değerlendirilmesi	Toplumsal Sorumluluk/Gıda Güvenliği	38-39
	416-2	Ürünlerin ve hizmetlerin sağlık ve güvenlik etkileri ile uyumsuzluk vakaları	Toplumsal Sorumluluk/Gıda Güvenliği, Müşteri Şikayetleri	38-39, 39
GRI 417 Pazarlama - Ürün ve Hizmet Etiketleme 2016				
GRI 103 YÖNETİM YAKLAŞIMI 2016	103-1	Öncelikli konuların açıklanması ve sınırları	Paydaş Kapsayıcılığı ve Önceliklendirme	10-11
	103-2	Yönetim yaklaşımı ve bileşenleri	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Toplum	12, 16
	103-3	Yönetim yaklaşımının değerlendirilmesi	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Sürdürülebilirlik İlkelerimiz/Toplum	12, 16
	417-1	Ürün ve hizmet bilgileri ve etiketlemeyle ilgili gereklilikler	Toplumsal Sorumluluk/Sorumlu Pazarlama	39
	417-2	Ürün ve hizmet bilgileri ve etiketlemeyle ilgili uyumsuzluk vakaları	Toplumsal Sorumluluk/Sorumlu Pazarlama	39
	417-3	Pazarlama iletişimleriyle ilgili uyumsuzluk olayları	Toplumsal Sorumluluk/Sorumlu Pazarlama	39

EKLER

Anako A.Ş. BM Küresel İlkeler Sözleşmesi İlerleme Bildirimi

Küresel İlkeler		Bölüm/Sayfa
İNSAN HAKLARI		
İlke-1	İş dünyası, ilan edilmiş insan haklarını desteklemeli ve bu haklara saygı duymalıdır.	4, 12-14, 16, 26, 29, 32-33
İlke-2	İş dünyası, insan hakları ihlallerinin suç ortağı olmamalıdır.	
ÇALIŞMA STANDARTLARI		
İlke-3	İş dünyası, çalışanların sendikalaşma ve toplu müzakere özgürlüğünü desteklemelidir.	4, 29-37
İlke-4	Zorla ve zorunlu işçi çalıştırma uygulamasına son verilmelidir.	
İlke-5	Her türlü çocuk işçi çalıştırılmasına son verilmelidir.	
İlke-6	İşe alım ve işe yerleştirmede ayrımcılığa son verilmelidir.	
ÇEVRE		
İlke-7	İş dünyası, çevre sorunlarına karşı ihtiyati yaklaşımları desteklemelidir.	4, 12, 15, 17-23, 26-27
İlke-8	Çevresel sorumluluğu artıracak her türlü faaliyete ve oluşuma destek vermelidir.	
İlke-9	Çevre dostu teknolojilerin gelişmesini ve yaygınlaşmasını desteklemelidir.	
YOLSUZLUKLA MÜCADELE		
İlke-10	İş dünyası, rüşvet ve haraç dahil her türlü yolsuzlukla savaşmalıdır.	4, 13-14, 26, 39

Anako Sürdürülebilirlik Raporu sadece bilgilendirme amacıyla ve raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan bilgiler ve kaynaklar kullanılarak hazırlanmış olup herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturmamaktadır. Bu raporda yer alan bilgi ve içerik herhangi bir beyan, garanti ve/veya taahhüt olarak yorumlanmayacağı gibi raporda yer alan bilgi ve içeriğin eksiksiz ve değişmez olduğu garanti edilmemektedir. Şirket, yöneticileri, çalışanları ve raporun üretimine katkıda bulunan diğer tüm şahıslar ve kurumlar, bu raporda yer alan bilgilerin kullanımı nedeniyle doğabilecek zararlardan sorumlu tutulamazlar.

Bu Rapor'un her hakkı Anako Yumurta ve Ürünleri Gıda San. İhr. İth. ve Tic. A.Ş.'ye aittir.

ANAKO Yumurta ve Ürünleri Gıda San. İhr. İth. ve Tic. A.Ş.

Adres: Ehlıbeyt Mahallesi 1242. Cadde Aykon Plaza
No:18/3 06520 Balgat Çankaya Ankara Türkiye

+90 312 419 52 60

bilgi@anako.com.tr

www.anako.com.tr

Rapor hakkında iletişim:

Funda Yaren
Gelişim Direktörü
fundayaren@anako.com.tr